

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnistvu prejemani:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan zvečer izvenredno nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vstopitve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

Prememba volilnega reda za kranjski deželni zbor.

Popolnoma nepričakovano je klerikalna stranka sprožila v deželnem zboru predlog na revizijo deželnega volilnega reda in hitela je precizirati svoje želje, kakor da je ta stvar tako nujna, da mora poleg nje vse, pa že prav vse stopiti v ozadje.

Nagibi, ki so napotili klerikalno stranko, da je kar tako naenkrat prišla do spoznanja, da je revizija volilnega reda nujna, nas ne morejo dosti interesirati, značilno pa je, da je zdaj postalo naenkrat jako nujno to, o čemur ravno ta deželnozborska večina še pred nekaj časom ni hotela ničesar slišati. Klerikalci so nedolgo tega kar brez vseh ceremonij odklonili predlog narodno - naprednih poslancev na premembo volilnega reda, sedaj pa so sami prišli s tem predlogom. Nekaj mora pa biti, kar jih posebno teži, da se jim zdaj tako zelo mudi za premembo volilnega reda, a to nima za druge stranke nobenega pomena.

Pri reformi, ki jo predlagajo klerikalci, ne gre za kako premembo temeljev volilnega reda. Načelo interesnega zastopstva naj bo tudi nadalje podlaga volilnega reda, vsaj v teoriji, in vsled tega naj bo uvedba splošne in enake volilne pravice izključena. Veleposestniki in vlada so kategorično izjavili, da ne dopuste uvedbe splošne in enake volilne pravice.

Pred vsem predlagajo klerikalci pomnožitev kmečkih mandatov. Po njihovem predlogu naj ima kmečka kurija 20 poslancev, sedanja sestava kmečkih volilnih okrajev pa naj se opusti in naj volijo za državni zbor sestavljeni okraji vsak po dva poslanca.

Mestna kurija se naj po klerikalnem predlogu tako pomnoži, da se sprejmejo v mestno kurijo tudi različni industrijalni kraji in naj z mesti in trgi vred volijo tudi tiste kmečke vasi, ki so z mesti oziroma trgi združeni v politične občine.

Tudi trgovska in obrtna zbornica naj bi ne volila več skupno dva poslanca, kakor doslej, ampak ločeno tako, da bi enega poslanca volila ve-

lika obrt in velika trgovina, enega pa mala obrt in mala trgovina.

Predlogi klerikalne stranke imajo očitno tendenco, pomnožiti zastopstvo kmečkih občin in oslabilo zastopstvo mest in trgov ter sploh večjih davkoplačevalcev.

Po sedanjem volilnem redu imajo kmečke občine iz splošne kurije 9 zastopnikov, iz kmečke kurije pa 16 zastopnikov. V splošni kuriji volijo sicer tudi mesta in trgi s kmečkimi občinami, a ker je večina glasov v kmečkih občinah naravnost ogromna, ne pridejo mestni glasovi niti v poštev. Faktično imajo torej kmečke občine v deželnem zboru 25 zastopnikov in z njimi večino. Kmečke občine plačujejo samo kako tretjino deželnih doklad, a še to dobe povrnjeno v taki meri, da po sodbi zelo merodajnega politika pravzaprav nič ne prispevajo, in torej pač ne morejo reči, da bi ne bile v deželnem zboru zadostno zastopane. Prej, kakor bi smele kmečke občine zahtevati pomnožitev mandatov, bi smeli mesta in trgi izven Ljubljane zahtevati, da se ločijo v splošni kuriji od kmečkih občin in dobe samostojno zastopstvo v deželnem zboru.

V tem, ko hočejo klerikalci na eni strani ojačiti in pomnožiti zastopstvo kmečkih občin, pa meri njihov reformni predlog na oslabiljenje mestnih občin. Če sloni deželni volilni red na principu interesnega zastopstva, potem naj se ta princip tudi res varuje. Toda pri mestih in trgih imajo klerikalci očitni namen, pogaziti to načelo kolikor je mogoče in v mestno kurijo potisniti volilce iz kmečkih občin, če so slučajno upravnopolitično združene s kako mestno ali trško občino. Na eni strani se sklicujejo klerikalci na interesno skupnost in predlagajo, naj se iz kmečkih občin izločijo takozvani industrijalni kraji ter pridružijo mestom in trgov, na drugi strani pa se iz interesne skupnosti nekako norca delajo, zahtevajoč, naj volijo kmečke vasi samo zato v mestni kuriji, ker so z njimi politično združene.

Ni nam znano, katere tako imenovane »industrijalne« kraje, bi klerikalci radi združili z mestno kurijo. Pravzaprav je na vsem Kranjskem

le en sam tak industrijalni kraj, to je Sava pri Jesenicah; še Zagorja ni šteti za pravi industrijalni kraj, če-tudi je tam velik premogokop. Saj še ni vsak kraj, kjer je slučajno kaka tovarna, industrijalni kraj, ampak industrijalni kraj je tisti, kjer velika večina prebivalstva živi od industrije in dela v industriji. Ali bo morda kdo rekel, da je občina D. M. v Polju industrijalni kraj, ker je tam velika papirnica? Ne! D. M. v Polju je vzlic temu, da je tam tovarna, še vedno kmečki kraj.

Razumemo, kaj hočejo klerikalci. Radi bi »očistili« kmečke okraje in obenem oslabilo mestne okraje. Če se gotovi industrijalni kraji izločijo iz kmečkih okrajev in združijo z mestnimi, je to novo ojačenje kmečkih in novo oslabiljenje mestnih okrajev, kajti da bi klerikalci v tem slučaju mestom koncedirali večje število mandatov, to je popolnoma izključeno.

Tudi v trgovski in obrtniški zbornici bi klerikalci radi izvedli premembe in sicer zopet po njihovih političnih interesih. V zbornici naj bi volila velika obrt in trgovina enega poslanca, mala obrt in mala trgovina pa enega poslanca. Klerikalci niso pri tem nič pomislili, da plačuje velika obrt in velika trgovina približno 15krat toliko davka, kakor mala obrt in mala trgovina.

Nameni, ki jih ima klerikalni predlog glede volilne reforme so očitni: Klerikalci bi radi pomnožili in zagurali svoje mandate, mesta in trge pa prikrajšali in oslabil. Nam se zdi, da je sprejetje klerikalnega načrta popolnoma nemogoče.

Cvetko hvaležnosti

(poklanja S. L. S. — pisec.)

Človek bodi pravičen, daj cesarju, kar je cesarjevega, in čast, komur gre. Zdi se mi namreč, da smo imeli časih le prestrogo mnenje o gospodih »ljudske« stranke, in rade volje sem pripravljen, da za svojo osebo nekoliko omilim, kar drugi mislijo o politični dostojnosti teh cenjenih nasprotnikov napredka in kulture.

Ne tajim, slovenski ljudski stranki primanjkuje talentov. Odkar jih je

v deželnem zboru ostavil bivši poslanec Dular, ki mu rodbinske razmere niso več dopuščale, sprejeti mandata, od takrat jim gre trda. Gospod Matjašič je tudi ostal doma, da popravlja ceste v metliškem okraju. Preostaja le še gospod dr. Krek. Leto pa je večkrat tako vtopen v stare škafle in bukke, da ga komaj še vzdramiš za kak predlog o deželnih posredovalnicah, sloneč na podatkih iz leta 1889, ali pa za akcijo proti izseljevanju v Ameriko po ladjah družbe Canadian - Pacific.

Sicer je pač res, da dandanes ni treba posebnih duševnih naporov. Smotrena obstrukcija večinske stranke in njenih načelnikov je uspevala naš deželni zbor. Niti ga ne vzdrami poziv deželnega predsednika, naj krepko deluje v blagor kranjske domovine, niti se ne zgane ob jedrnatih besedah samega deželnega glavarja, ki se s toliko vneto pritožuje, da deželni zbor nima časa in prilike, vzeti vaje iz rok samopasne deželne odbora!

Deželni zbor spava. Le enkrat na teden se prebudi, ozira se po sobani, konstatira, da na vzvišenem prestolu še vojvoda dr. Susteršič, ki »odkazuje, oziroma izroča« interelacije baronu Schwarzu ter pospravlja nujne predloge, podpisane od naprednih poslancev, v globoke žepe. Na levi strani se zbirajo kranjski bauernšreki, krepke domače postave, večinoma v duhovne talarje preoblečene; na desni pa opaziš krdo naših plemičev. In ker po ukazu sv. pisma desnica ne ve, kaj da uganja levica, zato med obema spretno posreduje grof Barbo, blagonaklonjeni zagovornik akademiške mladine in prijatelj zaslužnih deželnih tehnikov. Ko se je gospoda zbrala v zbornici, se pa zopet razide. Deželni zbor spava.

V takih zaspanih časih tedaj res ni tako težavno izhajati brez posebnih božjih milosti. Tem izdatnejšo pohvalo zaslužio morje, ki pripoznavajo celo ideje svojih nasprotnikov in se istih oklepajo z nervozno delavnostjo, razumljivo po bližajočih se državnoborskih volitvah. Tem višje cenim nesebično priznanje, s kojim so i mene počastili gospodje, stoječi na oni strani disciplinarnega paragrafa.

In sedaj hočem pobjlize utemeljevati svojo hvaležnost. Ko sem bil pred drugo sejo tega zasedanja imenom svojih tovarišev vložil nujni predlog za izpopolnitev državne obrtne šole potom ustanovitve stavbne strokovne šole in potom nove preizkuševalne postaje za stavbno gradivo, takrat mi je bilo drago presenečenje, da so takoj za menoj prišli gospodje dr. Pegan in tovariši s sličnimi samostojnimi predlogi, ki jih danes berem že v »Slovenec«. To srečno naključje mi daje nado, da dosežemo svoj namen. Nikakor pa mi še ni dalo povoda za tisto iskreno hvaležnost, do katere me je privedla druga vesela izkušnja. Stvar je namreč ta: Dne 5. februarja sem stavil v deželnem zboru nujni predlog za brežiško - novomeško železnico; dne 11. februarja pa je prinesel žužemberški poslanec Vehovec samostalni predlog o isti železniški zvezi, podaljšani kajpa preko Žužemberka. Oba predloga se pa glasita tako - le:

»Deželni zbor kranjski pozivlja c. kr. vlado, da sprejme železniško progo Rogatec - Brežice - Rudolfovo v vrsto onih železnic, ki se imajo graditi v bližnji bodočnosti, ter da za izdelati kakor hitro mogoče podrobni načrt imenovane proge, in sicer na državne stroške. Obenem se deželnemu odboru naroča, da po vsej možnosti pospešuje ugodno rešitev tega nujnega prometnega vprašanja.«

(»Slov. Narod«, 5. febr. 1914.)

Tako torej slove moj predlog. In sedaj naj navedem drugega, preko plank in zaplankanega obzorja preplankanega:

»Deželni zbor kranjski pozivlja c. kr. vlado, sprejeti železniško progo Brežice - Novo mesto - Žužemberk itd. v vrsto tistih železnic, ki se imajo graditi najprej (v bližnji bodočnosti)* ter da izdelati kakor hitro mogoče podrobni načrt te proge na državne stroške. Tudi se deželnemu odboru naroča, da kolikor mogoče pospešuje ugodno rešitev tega velevažnega in nujnega prometnega vprašanja.«

(»Slovenec«, 12. febr. 1914.)

* Ta ljubeznjiva paranteza me je še posebno vzveselila. — M. Š.

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.

(Dalje.)

Komisar je zagledal ob pomolu sosedne vile privezan čoln. Posrečilo se je prodreti skozi živo mejo, ki je delila oba vrta. Naročivši vojakom, naj nadzorujejo obrežje jezera in preprečijo begunu izkrcanje, če bi to poskusil, se je komisar z dvema svojih mož ločil zasledovanja Lupina.

To je bilo dosti lahko delo. Pri svitu meseca je bilo namreč mogoče razločevati premikanje čolna in videti, da skuša Lupin, držeč se vedno na desno, preveslati jezero proti vasi Saint - Gratien.

Obenem je komisar zapazil, da s pomočjo svojih mož in morda tudi vsled lahkote svojega čolna dohiteva beguna. V desetih minutah mu je bil že za polovico bližje.

— Dobro gre, je rekel, še vojakov ni treba, da bi mu onemogočili izkrcanje. Radoveden sem, spoznati tega ptica. Prebrisaniosti mu ne manjka.

Čudno je bilo, da se je razdalja med čolnoma nenavadno hitro krčila, kakor bi bil begun izgubil pogum in uvidel brezupnost svojega boja. Agenti sta podvojila svoj napor. Čoln je s skrajno naglico hitel čez vodo. Največ še sto metrov in mož je bil dosežen.

— Stoj! je zapovedal komisar.

Sovražnik, čigar obrise je bilo razločiti, se ni ganil. Vesli sta kar divjali. Ta begunova nepremičnost je bila vznemirljiva. Bandit take vrste bi pač mogel tudi počakati svoje zasledovalce, svoje življenje drago prodati in jih celo ustreliti, predno bi ga mogli prijeti.

— Udaj se! je kričal komisar.

V tem trenutku je bila noč temna. Može v čolnu so se sklonili k tlom, kajti zdelo se jim je, da so videli grozljivo kretajo.

Čoln, ki je sam od sebe hitel naprej, se je bližal begunčevemu čolnu.

Komisar je zatulil:

— Mi se ne damo za norca imeti. Ali sta gotova za streljanje?

In novič je zakričal:

— Udaj se... sicer...

Nič odgovora; sovražnik se ni ganil.

Udaj se! dol z orožjem! Ti nečeš?... Toliko slabše... Štel bom... Ena... dve...

Agenti nista čakala komisarjeve zapovedi. Ustrelila sta in v tistem trenutku z vesli tako poglala čoln,

da je v nekaj trenutkih dohitel svoj cilj.

Komisar je z revolverjem v roki, pozoren na najmanjšo stvarico, stal na preži. Stegnil je roko.

— Če se ganeš, ti razstrelim glavo.

Toda sovražnik se ni ganil. Ko sta stala čolna drug ob drugem in sta se agenta, izpušivši vesli, pripravila na odločilni naskok, je komisar spoznal, zakaj se begun ni ganil. Čoln je bil prazen. Sovražnik je plavaje pobegnil, pustivši v komisarjevih rokah nekaj ukradenih stvari, na katere je bil položil telovnik in tudi klobuk, kar je v polutemi moglo predstavljati sklonjeno človeško podobo.

Pri svitu vžgalic so pregledali, kar je sovražnik zapustil v čolnu. V klobuku ni bilo klobučarjeve firme, v telovniku ni bilo ne beležnice, ne kakega papirja. Vendar pa se je nekaj našlo, kar je dalo cel za sebi poseben pomen in je strašno vplivalo na usodo Gilberta in Vaucheraya: v žepu je bila vizitnica, ki jo je begun tam pozabil, vizitnica Arsena Lupina.

Skoro v tistem trenutku, ko je policija, vodeč ujeti čoln s seboj, nadaljevala s preiskovanjem dobljenih stvari in ko so na obrežju stoječi vo-jaki pozorno gledali, da bi videli bitko na jezeru, se je Arsen Lupin mirno splazil iz vode - ravno na tistem mestu, ki ga je bil dve uri poprej zapustil.

Sprejela sta ga njegova tovariša Grogard in Le Ballu. V vsi naglici jima je povedal, kaj se je zgodilo, sedel v avtomobil med fotelje in meblje poslanca Daubrecqa, se zavil v preproge in se dal po zapuščenih potih peljati do svojega skladišča pohištva v Neuillyju, kjer je zapustil šoferja. Z avto - izvoščkom se je potem peljal v Pariz blizu do Saint-Philippe - du - Roulea.

Ne daleč od tod, v ulici Matignon, je imel najeto pritlično stanovanje s posebnim vhodom; razen Gilberta ni nihče iz njegove družbe poznal tega stanovanja.

Umil in preoblekel se je z nekim posebnim veseljem. Navzlic svoji krepki naravi je bil vendar ves utrujen. Kakor vsak večer, predno je legel spat, je položil vsebino svojih žepov na kamin. Šele takrat je poleg svoje denarice in svojih ključev zapazil tisto reč, ki mu jo je bil Gilbert v zadnjem trenutku stisnil v roko.

Bil je zelo presenečen. Bil je to zamašek, majhen zamašek iz kristala, kakršni se rabijo za likerske steklenice. In na tem zamašku ni bilo prav nič posebnega. Nič drugega ni Lupin na njem zapazil, kakor da ima zamašek od vrha do sredine mnogo pozlačenih zarez. Toda na zamašku ni bilo nobene stvari, ki bi se mu bila zdelo vredna pozornosti.

In zaradi tega koščka stekla sta se Gilbert in Vaucheray toliko za-

mudila? Zaradi tega sta ubila slugo, zaradi tega sta se stejala, zaradi tega sta riskirala ječo... porotnike... smrt? Vraga, to je res smešno!

Preveč truden, da bi še dalje razmišljeval o tej uganki, dasi se mu je zdelo zelo zanimiva, je vrgel zamašek zopet na kamin in legel v posteljo.

Trpinčile so ga hude sanje. Videl je Gilberta in Vaucheraya, klečeča v svojih ječah, ko stezata proti njemu roke in z grozo kričita:

— Na pomoč!... Na pomoč!... Navzlic vsemu naporu jima ni mogel pomagati. Zvezan je bil sam z nevidnimi vezmi in je videl strašno vizijo, da je trepetajoč po vsem životu gledal smrtno priprave in grozno zadnjo žalost.

— Zlodja, je vzkliknil, vzbudivši se iz teh morečih sanj, to je preklicano slabo znamenje. Na srečo nisem slabotnega duha sicer...

Tiho je pristavil:

— Na srečo imam tu blizu čarodnelno stvarico, ki bo — če sodim po Gilbertovem in Vaucherayevem vedenju — z Lupinovo pomočjo zado-stvovala, da se odvrne grozna usoda in doseže zmago. Naj si ogledam ta kristalni zamašek.

Vstal je, da bi vzel zamašek in si ga bližje ogledal. Zakričal je naenkrat. Kristalni zamašek je bil izginil.

(Dalje prihodaj.)

Globoko me je ganila blagodušna podpora, ki se mi ponuja z one strani. Otrnem pravo solzo veselja, ter pozdravljam prav srčno nove sobojevnike svoje. Krepko stisnivi roke gospodu Vehovcu in tovarišem, jim klidem: »Za menoj, kdor hodi po bergljah, da vas popeljem od zmage do zmage!«

Milan Šuklje.

Albanija.

Princ Wied ni obiskal papeža. To je glavni dogodek, katerega ne morejo odpustiti bodočemu alban-skemu knezu. Kot vzrok, da princ Wied ni prišel v Vatikan navajajo, da so ga z italijanske strani opozorili na to, da kot še nekronani knez ne more oficijalno obiskati papeža, ker bi sicer priznal da obstoja razen kraljevega dvora v Rimu še drug dvor. Kot privatna oseba pa gre lahko vsak čas v Vatikan. Princ Wied je potem naprosil papeža, da mu naj dovolji privatno avdienco, iz Vatikana pa je prišel kategoričen odgovor, da mora priti k papežu na obisk ali kot albanški knez, ali pa sploh ne. Z druge strani zopet pravijo, da je vzrok, da princ Wied ni obiskal papeža, pred vsem t, da se ni hotel zameriti mohamedancem in pravoslavnim prebivalcem v Albaniji. Princ Wied se je odpeljal včeraj na Dunaj.

Tudi deputacija iz Albanije, ki naj ponudi princu Wiedu albanški prestol, se že odpravlja na potovanje. V Draču jo je pričakovala na obrežju velika množica in ena častna stotinja. Esad paša je nagovoril zbrano ljudstvo in slavil historični trenutek, ko odpotuje zastopstvo albanškega naroda, da pozdravi novega kneza. In deputacija se je odpeljala.

Nekaj anekdot.

Z dvornim svetnikom Szacellaryjem v Budimpešti sta se Pašić in Venizelos očitno pošalila, ker gosp. dvorni svetnik ne ve ničesar drugega povedati o svojem razgovoru z njima, kakor nekaj anekdot, ki pa že same kažejo brezmejno aroganco madjarov in njih naravnost blazno domišljavost. G. dvorni svetnik je, kakor pripoveduje sam, zbadal Venizelosa, da se je zaman vozil po Evropi. »Motite se«, mu je odgovoril Venizelos, »videl sem, da soglašajo vse vesleje v želji po miru. Od Turčije je sedaj odvisno, ali bo mogoče vzdržati mir, ali ne. Med vojnjo po mestu je zaklical neki srbski dijak grškemu ministrskemu predsedniku Venizelosu: Živio! To je hofrata Szacellaryja strašno spekle in obrnil se je do Venizelosa: »Kako neumen je ta človek, grškega ministrskega predsednika bi moral vendar pozdraviti v grškem jeziku!« »Ne govorite naprej!« ga je zavrnil Venizelos, »razmerje med Srbijo, Rumunsko in Grško je tako, da mi je popolnoma enako ljubo, v katerem izmed teh treh jezikov me kdo pozdravi.« Gospod hofrat pa še ni imel dosti, moral je odnesti tudi pri Pašiću svoj poduk. Nekaj časa je govoril s Pašićem francosko in nato nemško. »Ekselencija govorite prav dobro nemško« je pohvalil Szacellary Pašića in ta je odgovoril: »Boljše, kakor francosko.« »Vidite, to me veseli, zato bi pa tudi morali skušati ustvariti boljše razmerje napram Avstro - Ogrski.« Pašić se je samo nasmehnil in mu kratko odvrnil: »To je odvisno edino od Avstro - Ogrske.« Dvorni svetnik je svojo blamažo hitro povedal listom, da se te lepe cvetke ne pozabijo.

Bolgarski poslanik Rizov v Rimu in zavezniška vojna.

Bolgarski poslanik v Rimu D. Rizov je bil svoječasno znan kot vnet zagovornik bolgarsko - srbske zveze. Že za časa aneksijske krize leta 1908. se je Rizov trudil, zvariti zvezo med Bolgarijo in Srbijo, katera zveza bi naj bila naperjena proti Turčiji. [Ta njegov načrt takrat ni uspel. Vendar pa svojega načrta le ni opustil, marveč je neprestano skušal uresničiti svoje ideje in ni dvomil, da je tudi njegova beseda kolikor toliko vplivala na končno ustvaritev Balkanske zveze leta 1912.

Zato je zanimivo, kakšno stališče je za državnik zavzemal vzpričo grozečega krvavega konflikta med balkanskimi zavezniki.

O tej stvari piše sam Rizov v listu »Svobodno mnenje« tako - le:

»Smatrajoč že za gotovo, da je zavezniška vojna neizogibna in spoznam z Romunijo neverjeten, sem se obrnil na nekatere naše generale v svrhu, da čujem njihovo mnenje o

vprašanju, ki mi je povzročalo takrat največ skrbi, in sicer: da - li je mogoče, da obracunamo preje z Grki in Srbi, predno se posreči Romuniji s svojo vojsko vdreti v Bolgarijo? — Odgovori teh vojaških strokovnjakov so bili v podrobnostih različni, v bistvu pa so se vsi strinjali v tem, da je ta obračun mogoče, predno bi se mogla v stvar vmešati Romunija. Po teh posvetovanjih sem postal odkrit zagovornik vojne med zavezniki in že drugega dne sem napisal v listu »Narodni Volja« članek, v katerem sem izrekel svoje mnenje, da mora Bolgarija izvršiti vse, da uresniči svoje popolno narodno uedinjenje. Način, kako bi se dalo to izvesti, je bil po mojem prepričanju ta - le: Bolgarija bi morala v smislu zavezniške pogodbe in v smislu londonskega dogovora zahtevati od svojih zaveznikov, da ji dovolje poslati primerno velike posadke v pokrajine, ki so jih okupirali kot ozemlje, pripadajoče vsem zaveznikom (condominium). V slučaju, da bi zavezniki odbili to našo zahtevo, bi mi morali brez vsake napovedi vojne izdati ukaz, naj naša armada vdre v imenovane pokrajine, in sicer najprvo na ozemlje, ki so ga okupirali Grki, in šele kasneje v kraje, ki so jih zasedli Srbi.

Ta taktika bi bila po mojem mnenju potrebna zato, da bi prevladali vso krivdo in odgovornost na Srbijo. Naj bi nas Srbija prva napadla, ta okolnost bi bila važna za nas tako napram Rusiji, kakor tudi napram Slovanstvu in vsemu ostalemu svetu. Jaz nisem takrat niti za hip dvomil in še danes ne dvomim, da bi se Evropa, čim bi mi okupirali Solun, požurila, da reši Grško in napravi konec vojni, še predno bi nas bila napadla Srbija, predno bi v naš teritorij vdrla Romunija in še predno bi bila Turčija prekoračila naše meje, določene v londonskem miru.

Za to idejo se mi je posrečilo pridobiti tudi ministrskega predsednika dr. Daneva in sem ga pregovoril, da se je poslala Grški nota, v kateri se je zahtevalo, da se bolgarske posadke pripuste v vseh krajih Makedonije, ki so jih okupirali Grki. To noto sem jaz sam sestavil. Bila je odobrena in odposlana. Kaj se je potem zgodilo, ni več tajnost za nikogar ...

Tako piše Rizov. Tudi iz njegovih izjavaj je razvidno, da i on pripisuje vojaškim krogom krivdo za nesrečo, ki je zadela Bolgarsko, in sicer zategadelj, ker so ti vojaški krogi varali odgovorne državnike in jih niso poučili o pravem stanju stvari.

Štajersko.

Občinske volitve v Šoštanju in Vrhovem dolu. »Slovenec« je v sredo zagrešil pod naslovom »Uspeh liberalnega narodnega dela« notico glede občinskih volitev v Šoštanju in Vrhovem dolu pri Lembahu, kateri bi se kot dobri poznavalci razmer v obeh krajih kvečjemu zaničljivo nasmehnil, ako bi ne šlo za tako resno in žalostno stvar. Klerikalni poslanci in žurnalisti kažejo naravnost občudovanja vredno površnost in diletantizem prve vrste, kadarkoli gre za tako narodno stvar. Blamaža z Ebnerjevo knjigo je vplivala tudi na štajerske narodne kroge kakor curek mrzle vode. Ali si je mogoče misliti večjo lahkomišelnost, kakor je ta, da gre kdo interperlat in stavit nujnih predlogov, ne da bi natančno vedel, za kaj gre? Kdo se bo potem čudil, da pobere nemško časopisje take napake in jih izrazi do ekstreme! Klerikalci menda sami čutijo, kako so se zaleteli in sedaj zopet iščejo na nas narodnih grehov, kjer le morejo. »Slovenec« škribent je bral v našem listu notice o občinskih volitvah v Šoštanju in Vrhovem dolu in nič se mu ni bolj mudilo, ko lopniti po dr. Mayerju, dr. Kukovcu, dr. Rosini in celo po sinu rajnega deželnega odbornika Robiču v Lembahu, da siravno ne ve, koliko se je baš ta trudil za volitve v Vrhovem dolu, ki ga naziva za »Bergerthale«. »Slovenec« seveda noče vedeti, da je nemškutarjem v Šoštanju prvič pripomogel do zmage fajmošter Govedič. — Mayer je izgubil pri šoštanski posojilnici vse svoje premoženje, ker je bil preveč zaupljiv in je vse verjel raznim temnim poštenjakom, ki so gospodarili nekda v slovenskem Šoštanju. Da mu je danes veselje do politike precej minilo, je razumljivo, zlasti če vidi, da je čistita duhovščina in njen častiti poslanec Verstovšek zadnji, ki bi kaj storil proti šoštanskim Nemcem. Pri volitvah je njihov vpliv tudi kaj vreden. Dr. Kukovec pa ima s Šoštanjem samo to opraviti, da se je na žive in mrtve trudil, sanirati šoštansko posojilnico. Saj se že vidi, kako so vplivali dose-danji polomi na Šoštanj, kaj bi šele bilo, ako bi šla posojilnica v konkurz! Seveda, klerikalci so se pošteno trudili, spraviti jo v konkurz — in da se

jim to ni posrečilo, je zasluga Kukovecva! O razmerah v Vrhovem dolu smo že itak pisali. Zdi se nam pa, da bi bilo za narodno stvar mnogo boljše, ako bi mogli klerikalci povedati, da so v Šoštanju, kakor v Vrhovem dolu oni kaj storili za občinske volitve. Saj so vendar odločujoča in vodilna slovenska stranka, ki ima v svojih vrstah vse zmožne in dela voline ljudi! Kaj se bodo vzpričo takih kapacitet v ospredje silili brez-pomembni Mayerji, dr. Kukovci in Rosini, saj si itak morajo misliti, da bi v klerikalni stranki organizirano vesoljno slovensko ljudstvo le s kolom udarilo po njih, naj bi kaj dosegli ali ne. Žalostno so naše razmere in če bo klerikalno časopisje še nadaljevalo s takim »reševanjem« na posamezne može, ki se ne obehajo na kute, bo postalo še vse žalostnejše, kajti vsak človek bo debelo pljunil, ako se mu bo kaj govorilo o delu za narod, ki trpi med seboj take falote, kakor so gotovi klerikalni politiki in žurnalisti.

»Sokol« na Vranskem priredi v nedeljo, dne 15. februarja v društveni telovadnici javno telovadbo naraščaja in članstva. Po telovadbi v prostorih br. Brinovca tombola in prosta zabava.

Braslovče. Naš Sokol je imel v gostilni br. Rössner svoj ustanovni občni zbor. Brat predsednik Tone Peršuh je pozdravil številno navzoče članstvo in prijatelje. Brat Drago Gomiš je v daljšem govoru poudarjal pomen sokolske misli za slovenski narod in želel vrlemu braslovškemu Sokolu najlepših uspehov. Govor br. Gomišja je sprejelo članstvo z burnim odobravanjem. Na to so podali načelnik br. Repič, tajnik br. Grahor in blagajnik br. Lichtenegger svoja poročila, ki so bila soglasno sprejeta. Predsednik br. Tone Peršuh je poročal v jedrnatih besedah o delovanju in napredku društva oziroma odseka, kar dokazuje, da se je prav živo pokazala potreba, da se prerodi sedanji odsek Žalskega Sokola v samostojno društvo, da lažje razprostrira svoja krila in budi ljubezen do naroda in narodne samozvesti, na kar se dosedanj odsek razusti in samostojno društvo ustanovi.

Kaj pa je s proporcem za spodnještajerska avtonomna mesta? V prejšnji notici poročamo o volilni reformi za mesto Gradec, ki pride v razpravo v štajerskem deželnem zboru. Umestno bi bilo, da bi predlagali ob tej priliki slovenski poslanci vpeljavo propora za občinske volitve v Mariboru, Celju in Ptuj. To je toliko nujnejše potrebno, ker sta obojito celjski in ptujski občinski volilni red docela zastarela; določata na pr. ustmeno volitev, ki je menda že drugod po celi ljub. Avstriji odpravljena. Slovenska ljudska stranka ima toliko več vzroka se boriti za to zahtevo, ker je toplo zagovarjala proporc za Ljubljano, kjer so vsled tega prišli v mestni svet zopet nekateri Nemci. Svetovali bi, da bi se tak predlog pripravil in da bi se sklicali v vseh treh mestih shodi, na kateri bi se o stvari razpravljalo. Če se jo vzame resno in trdo v roke, se bo dalo sčasoma tudi kaj doseči. Slovenci v Celju, Mariboru in Ptuj ne moremo ostati na večno sužnji korumpiranih nemškutarskih klik.

Šentpavelsko lovsko društvo priredi v soboto, dne 14. svečana plesni venček v dvorani gradu »Prebold«. Prireditve obeta mnogo zabave.

Ormož. Ormoška ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda priredi v nedeljo, dne 15. februarja zopet otroško gledališko igro. Tokrat nastopijo naši malčki v bajki »Janko in Metka«.

Maribor. (Pustni ples.) Klub »Narodni pipec« v Mariboru priredi na pustni torek, dne 24. februarja zvečer v prostorih »Narodnega doma« (velika dvorana) velik pustni ples. Maske seveda dobrodošle. Več prihodnjij.

Ustrelil se je v torek jutraj v gozdu pri Ljubnem na Štajerskem 48letni kamnosek Ivan Grlic, doma na Kranjskem. Mož se je ustrelil dvakrat v prsa in enkrat v glavo. Našli so ga v gozdu mrtvega. Vzrok samomorja še ni znan.

Volilna reforma za mesto Gradec. Graški časopisi poročajo, da je volilni odsek graškega mestnega sveta v skupni seji z načelniki vseh političnih struj, ki so v mestnem svetu zastopane, sklenil volilno reformo in nov občinski red za mesto Gradec. Volilna reforma določa v bodoče 4 volilne razrede, in sicer prva dva s 14, poslednja dva z 12 mandati, tako da bi štel graški mestni svet v bodoče mesto sedanjih 45, sedem članov več. Za vse štiri razrede se je določila z glasovi socialistov in obrtniških zastopnikov proporcionalna volilna pravica; uradniški zastopniki so bili proti proporc. Za uvrstitve v posamezne razrede prejšja davčna

vsota; vendar pa imajo inteligentje brez davka volilno pravico v drugem delavci pa, ki ne plačujejo nič davka in stanujejo vsaj dve leti v mestu, v četrtem. Osebnodohodnina se računi s polno vsoto. Po treh letih se vrše nove volitve za celi prvi in tretji razred, po drugih treh letih pa za drugi in četrti razred, tako da traja doba mandata šest let. Novi občinski red določa tudi mesto nadžupana in treh županov.

Koroško.

Koroški deželni zbor. Poslanec Eich, socialni demokrat, iz Beljaka se je ponesrečil pri železniški nesreči v Beljaku in prosi za tritedenski dopust. — Za hidrografični urad se je dovolila podpora 1500 K s pripombo, da se vpiše ta podpora tudi v proračun za l. 1915. — Nemškemu planinskemu društvu se je dovolila za zgradbo neke planinske poti podpora v najvišjem znesku 230 K. (K ti podpori prispevajo tudi slovenski davkoplačevalci.) Nato so bile ugodene in odklonjene nekatere prošnje za podpore, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja seja se vrši danes dopoldne.

Celovski vodovod. Pred kratkemu smo poročali, da je zmanjkalo v Celovcu vode in da je izdal župan krute naredbe glede vporabe vode, vsled katerih naredb je zavladalo po mestu veliko ogorčenje. V zadnjem času so preiskali strokovnjaki vodovod in našli strašno zaničnost. Dva rezervarja, ki so jih izpraznili sta bila počena, v njih pa so našli 50 do 60 kubičnih metrov blata, v katerem je mrgolilo raznih živalic. Rezervarja nista bila pregledana in osnažena že 6 let. Mesto oskrbuje za sedaj najmanjši tretji rezervar, katerega še niso preiskali, ker morajo popraviti in osnažiti večja dva. Nato pride na vrsto mali rezervar, ki bržkotte ni nič boljši od ostalih dvoh. Poleg tega so našli še nebroj pomanjkljivosti in nerednosti, ki niso nastale letos, marveč se že vlečejo več let nazaj kot dokaz in spridevalo strašne zanikrosti in lahkomišelnosti pri upravi mestnega vodovoda.

Primorsko.

Goriški deželni zbor. Pri večerajšnji seji deželnega zbora so bila odkazana najprej razna poročila tozadevnim odsekom. Nato se je razvila živahna debata glede § 14. cestno - policijskega reda. Zakon je bil sprejet v drugem in tretjem branju. Poslanci so izročili več interpelacij. Izmed teh omenimo: Interpelacija poslanca dr. Podgornika zaradi zavlačevanja preložitve državne ceste med Kobaridom in Srpenico in zaradi mostu čez »Sulhi potok«; 2 interpelaciji poslanca Dominka zaradi samovoljnega postopanja komisarja Casapiole v Gorici, ki se je že večkrat odlikoval in katerega samopašno delovanje je Goričanom dobro znano; interpelacija poslanca Mikuža glede ustanovitve bolniške blagajne v Tolminu; interpelacija zaradi poslopja slovenske gimnazije v Gorici, ki spominja na popotresno leto v Ljubljani v najbolj prizadetih krajih, med tem ko je nemška gimnazija v najlepšem redu in končno interpelacija poslanca Mikuža na zbornično predsedstvo, da naj poskrbi predsedstvo za to, da bo tudi laški »Piccolo« prinašal o delovanju deželnega zbora vsaj v bistvu točna poročila.

Umor ravnatelja Stabilimenta tehnico v Trstu. — Maščevanje kaznovanega delavca. Kakor smo poročali že včeraj je umoril delavec Zanier v Stabilimento tehnico v Trstu ravnatelja zavoda inženirja Pichlerja. Ustrelil je nanj dvakrat in ga smrtno ranil. Pichler je umrl na poti v bolnišnico. Zadeva se je vršila sledeče: Inženir Rudolf Pichler, doma za Dunaja, star 36 let, neoznjen, je bil znan kot jako strog vodja, in pri delavstvu zaradi svoje strogosti in nasilnosti zelo nepriljubljen. Bil je v tovarni že dve leti kot vodja in je povzročil že veliko neprilik delavcem, kakor tudi tovarni sami. Prišel je v Trst iz neke nemške tovarne, iz katere je moral iti tudi zaradi pretirane strogosti in šikaniranja delavcev. Ni davno tega, ko so ga hoteli napasti delavci, ko se je peljal z električno cestno železnico. Takrat se je Pichlerju posrečilo, da je ušel maščevanju razburjenega delavstva. Te dni je kaznoval Pichler nekega Zaniera, ki je bil rojen l. 1880. v Trstu, zaradi neke malenkosti na denarno globo. Zanier je proti temu protestiral, nakar ga je Pichler zapodil za 14 dni od dela. Zanier je prišel jutraj v pisarno Pichlerjevo s prošnjo, da bi se mu kazen pregledala. V pisarni je bil navzoč samo delovodja Zaffero. Zanier se je začel

z njim pripraviti. Med preprirom je prišel Pichler in vprašal, kaj je. Zaffero mu je povedal, kaj hoče Zanier. Pichler se za Zanierovo prošnjo ni zmenil in ga je napodil. V tem trenutku pa je potegnil Zanier samokres in ustrelil trikrat na Pichlerja. Zaželi sta ga dve krogli in sicer ena v prsi, druga v ledja. Četrti strel je izstrelil Zanier na Zaffero in ga težko ranil na roki. Nato so prihiteli delavci. Umirajočega inženirja in težko ranjenega Zaffero so odpeljali na rešilno postajo. Zanierju pa se je posrečilo, da je pobegnil. Pichler je umrl med vožnjo. Zaffero pa se je kmalo zavedel in povedal, kako se je slučaj pripetil. Med delavstvom je napravilo to dejstvo različne vtiske. Priljubljen Pichler, kot smo že omenili, ni bil. Delavci so pustili delo, nakar je vodstvo odredilo, da se ustavi delo do sobote. Pichlerja bodo pokopali na stroške podjetja. — O pobeglem Zanieru nimajo še nobene sledi.

Laški strahovi. V Poreču so zasledili menda zelo nevarno laško volunsko družbo, kateri pa še ne morejo priti na sled. Včeraj sta se pripeljala v Poreč iz Trsta vojaški avditor in sodnik Lukič. Uvedla sta hišno preiskavo v laški fiskarni Gaetana Coana in v njegovem stanovanju. Uspeh preiskave še ni znan. Avditor se je odpeljal zvečer nazaj v Trst, sodnik Lukič pa je ostal v Poreču in zaslišal še več laških meščanov. Čela zadeva se zelo prikriva, posebno od strani Italijanov, javna tajnost pa je, da gre tu za vohunstvo v prid naši zaveznični Italiji.

Zanimiva aretacija. V Trstu se širi vest, da je policija aretirala tri mestne gasilce in enega državnega redarja, ker so kradli v gostilni Bonavia, v času ko je v gostilni gorelo, o katerem požaru smo že poročali.

Drobne vesti. V Gorici so aretirali 32letnega gostilničarja Romula Simonettija, ker je na sumu, da je bil v zvezi z znanimi laškimi ponarejalci denarja, katere so aretirali na Reki. — Pri kopanju temelja za novo hranilnično poslopje na Reki so našli na ostanke stare rimske hiše. Odkopali so že več dobro ohranjenih sten med katerimi so našli vse polno črepij razbite starorimske posode in kose oprave. — V Šibeniku so aretirali nekega Fontano pl. Valsalino, ker je na sumu, da je laški vohun. — V Gradišču so se stepli v neki gostilni nemški delavci. Policija je to celo nemško prijazno družbo aretirala. En delavec je precej nevarno ranjen. — V Trstu je nastopila zadnje dni silno gosta megla, kar je za Trst nekaj nenavadnega. — Na Karlovem pomolu je padla v morje neka Italijanka Olinda Tranchi, ki je prišla v Trst na poziv svoje prijateljice, ki ji je obljubila, da ji preskrbi službo. Ta prijateljica pa se je že pred njenim prihodom odpeljala v Ameriko. Franchijevu so rešili in jo odpeljali v bolnišnico. — Te dni so izgnali iz Trsta zopet veliko regnicolov, ki so prišli obložen z velikimi grehi, iskat tolažbe in rešitve v eldorado laških hudodelcev v Trst.

Dnevne vesti.

+ Nagel pogreb. To je bil prizor za bogove, kako hitro so v odseku za volilno reformo pokopali splošno in enako volilno pravico. Tako pa še ni funkcioniral ta aparat. Skoro osem let so klerikalci razbijali deželnozbornske mize, trgali protokole in vpili na ves glas, da hočejo imeti splošno in enako volilno pravico za deželni zbor, ker je ta edino pravilna. Hudi časi so to bili in marsikaka naivna dušica je takrat sedla na klerikalne limanice in je verjela, da je klerikalcem res za splošno in enako volilno pravico. Pokazalo se je seveda kmalu, da je klerikalcem bila splošna volilna pravica le sredstvo, ne namen. Klerikalci so zadovoljni z vsako volilno pravico, samo da bi jim dala absolutno večino. A kakor so zdaj napravili v odseku za volilno reformo, je vendar malo preveč cinično. Dr. Šusteršič je pozval grofa Barbota in barona Schwarza, naj potrdita, da ne marajo ne veleposestniki, ne vlada splošne in enake volilne pravice, na kar sta grof Barbo ter baron Schwarz to s kratkimi, pa prepričevalnimi besedami potrdila. Nato je dr. Lampe vzel splošno in enako volilno pravico in jo slovesno vrgel pod mizo, ki nosi še danes znamenja, kako so ravno isti klerikalci nekoč s pestmi to splošno in enako volilno pravico zahtevali.

+ Konec zborovanj odseka za volilno reformo. Danes dopoldne se je vršila druga seja odseka za deželnozbornsko volilno reformo. Poslanec dr. Ravnihar je predložil zakonski načrt glede skupine mest in trgov. Načrt izraža načelo, da volijo mesta in trgi brez krajevnih občin, da v mestni skupini ne volijo znanji vo-

filci in da je vsaka izprememba okolišarja volilnega okraja vezana na kvalifikacijo večino. Po obširnem utemeljevanju tega zakonskega načrta vstane dr. Pegan in predlaga, da se odsek razide, češ, da je na tej podlagi vsako delo v odseku nemogoče. Grof Barbo se izjavlja za predlog dr. Ravniharja in proti predlogu dr. Pegana, češ, da je zakonski načrt primerna podlaga za nadaljnje razprave. Le kompromis dovede do uspeha. Poslanec Ribnikar poudarja temeljna načela, ki vodijo narodno-napredno stranko ob volilni reformi. Govori o potrebi uvedbe splošne in enake volilne pravice s proporcionalnim sistemom in uzakonjenju večjega varstva volilne svobode. Narodno-napredna stranka je pripravljena sodelovati in se dogovarjati glede predlogov, ki jih je stavil deželni glavar. Za to je treba časa. Presenetiti se ne damo in tudi pod jarem ne gremo. — Govornik predlaga, da bodi odsek permanenten, ker le tako je mogoče izdelati temeljito reformo. Dr. Pegan in deželni glavar dr. Šusteršič nastopita proti predlogu, češ, da mora odsek sprejeti obsežno volilno reformo tekom osmih dni, sicer se poda poročilo verifikacijskega odseka na razveljavljanje mandatov poslanca Lavrenčiča in poslanca Mazelleta. Dr. Ravnihar zavrača predgovornike, češ, da so nespravni in intrinzični. Predlog N. N. S. ni imel drugega namena, kot ustvariti podlago za razpravljanje v odseku. Pričakovalec je protipredloga, a tega ni. Ako nam groze s terminom osmih dni in razveljavljanjem dveh naših mandatov, potem le kažejo, da jim stvar ni resna. Stavijo nam nož na prsa. To nam ne imponuje in ne napravljajo nobenega vtisa na nas. Pripravljeni smo za enkrat žrtvovati to, raje kot pa sprejeti škorpulo volilne reforme. Dr. Šusteršič predlaga in grof Barbo se mu pridruži, da bo povabil načelnike klubov k sebi, da vidi, če se sploh da govoriti o nadaljnjih pogajanjih. Nato sprejme večina svoj predlog na zaključčenje seje. — Iz današnje seje odseka za volilno reformo je jasno razvideti, da klerikalci ni prav nič na tem, da bi prišlo med strankami do sporazuma. Narodno-napredna stranka postopa zelo lojalno in celo grof Barbo, ki je najraje na strani klerikalcev, je moral priznati, da je edinole dr. Ravniharjev predlog primerna podlaga za razpravljanje. Klerikalci niso nato stali nobenega meritornega protipredloga, pač pa so vzeli predlog N. N. S. za povod, da se razidejo. Tudi so le žugali mesto, da bi se pogajali. Sam deželni glavar dr. Šusteršič nastopa direktno proti spravi. Očividno je njihov namen razbiti odsek in izvesti nasilno razveljavljanje mandatov. Klerikalci uganjajo ostudno, prozorno komedijo. Na zunaj bi gospodje radi lepše zgledali in vsaj nekoliko prikrili nasilno postopanje. Obnašanje klerikalnih poslancev kaže, da je bila današnja seja odseka za volilno reformo bržčas zadnja.

— Zrel za prisilni jopič. V deželni zboru je dr. Krek predlagal ustanovitev posredovalnice za obrtne in kmečke delavce. Od normalnega človeka bi človek pričakoval, da bo skušal javnost pridobiti za svoj predlog in jo prepričati, da gre za dobro in pametno stvar. Kreku seveda žilica ne da miru in zabelil je svoja »izjavljanja« s par krepkimi surovostmi. Kakor se kaže, pa te surovosti niso bile le slučajne, nego samo nadaljevanje »Domoljubovega« članka. V tem članku dela »Domoljub« veliko reklamo za Krekovo posredovalnico za obrtne in kmečke delavce. Potrebo in namen te posredovalnice pa utemeljuje »Domoljubov« članek tako-le: »Kmet, ali ne vidiš, da je samo v tesni medsebojni zvezi tvoja moč? Tiskarji raznih strank so združili v svoji zvezi, vsi, brez izjeme. Pri nas pa, ko je naša stranka komaj priborila kmetu nekaj pravic, ko je ravno začela združevati kmečko ljudstvo v kmečkih zvezah in drugih potrebnih družbah in zadrugah, prihaja liberalci in hujska kmeta proti kmetu. Kmet za kmeta vpijejo; delajo pa po načelu: kmet zoper kmeta. Vse njihovo delo je samo razdiralno in uničevalno. Duhovniki nečejo, ko dela in se žrtvuje samo zato, ker je duhovnik. Njihovo delo za ljudstvo je klafanje, laž, obrekovanje vseh, kateri delajo v blagor ljudstva. Odeur, slepar, goljuf ima čast med liberalci, ker je njihove stranke; vse, kar se ne pajažiš ž njimi, je tarča, kamor streljajo s svojimi zastrupljenimi kroglicami. Kmet, ki gre ž njimi, je samomorilec, izdajalec svojega stanu. Dokler se popolnoma ne razbije liberalna samopašnost, dokler ne dosežemo tega, da bo liberalci pri vseh kot tujec in sovražnik s kajnovim znamenjem na čelu, dokler ne bodo vsi naši v živo čutili, da je ni večje sramote v javnosti, nego če se kdo prištevja liberalni

stranki, ne bo mogoče zvariti trdnih obročev krog združenega kmečkega ljudstva.« »Domoljubov« članek je na vsak način zrel za prisilni jopič. Če bi stekel pes znal pisati in brati, bi ne mogel biti tako podel in surov, kakor »Domoljubov« božji namestnik. Zverinsko psovanje »Domoljubovo« kot priporočilo Krekove posredovalnice, pač kaže, da tudi v tem slučaju ne kaže klerikalcem zapuati. Dobra stvar se ne utemeljuje tako, kakor je to storil »Domoljub« in morda imajo prav tisti, ki trde, da hočejo klerikalci s to posredovalnico ustanoviti le novo klerikalno-strankarsko politično organizacijo na deželne stroške, pri kateri bi zopet preskrbeli nekaj svojih koritarjev, ki bi jih seveda uporabljali kot agitatorje. V »Domoljubovem« zverinskem hujskanju pa vidimo le dokaz, da se klerikalci ljudstva boje. Ljudstvo je začelo spoznavati, kaj je klerikalizem na Kranjskem, ljudstvo se je začelo dvigati proti tej brekvestni stranki, v ljudstvu se poraja sovražstvo do te stranke — zato hujskajo klerikalci, kakor bi bili obsejeni in vzbujajo najnižje instinkte proti naprednjakom, samo da bi ljudstvo zbegali, je spravili v zmoto in odvrgli od sebe pretečo nevarnost. Pa je že tako na svetu, da se kolo sreče neprenehoma suče. Danes so klerikalci zgoreli — morda bodo že v kratkem v kanalih, ljudstvo bo pa vžigalo žveplo...

— Slovenski duhovščini v zgled. Kotorski katoliški škof Fran Uccellini je znan po slovanskem jugu kot navdušen rodoljub in vnet Jugoslovčan. Vsakdo se še spominja njegovega izreka ob sijajnih zmagah balkanskih narodov leta 1912., da hvali boga, ker mu je dal doživeti veliki čas, da so se balkanski narodi osvobodili izpod turškega jarma. Škof Uccellini je menda dandanes edini somišljenik velikega Strossmayerja med katoliško duhovščino. Ta odlični mož se je pretekli ponedeljek na potu v Rim mudil tudi v Trstu. Pri tej priliki je posetil tudi tržaško hrvaško društvo »Strossmayer« ter si ogledal šolske prostore tega društva. Navzoči društveniki so odličnega rodoljuba in slovečega cerkvenega kneza pozdravili s primernim spoštovanjem, na ta pozdrav pa je škof Uccellini odgovoril približno tako: »Blagor vam, da ste mladi in da ste imeli srečo, doživeti lepe in velike balkanske dni. Lahko ste se sedaj naučili več, kakor mi v sto letih. Naj vas ne deli ne narodnost, ne vera. Hrvat, Srbi in Slovenci so en narod in skupna jim je bodočnost. Sledite velikemu Strossmayerju, ki ste si ga izbrali za svoj vzor in se zavedajte, da so bili naši sovražniki, ki so nas ščuvali proti naukom velikega vladike, baš tisti, ki so potrošili milijone, samo da povzročijo sedaj spor in preprič med Srbi in Bolgari. Toda naš narod bo prebolel tudi to rano. Vi v Trstu bodite vsi složni in dobro bo nam vsem!« Vladika se je nato podpisal v knjigo za goste: »Frano Uccellini - Tice« ter pripomnil: »Moji so iz Hercegovine, zvali so se in se še imenujejo Tice. Moji stari so prevedli ime v »Uccellini« (uccello = ptica), toda jaz sem, kar so bili moji pradedje, Hrvat in Jugoslovčan!« — Tako lepo, tako rodoljubno govori hrvaški katoliški škof, Blagor Hrvatom, da imajo med svojimi cerkvenimi knezi takšnega moža! Ko bi imeli Slovenci le enega takšnega, le enega, ki bi govoril tako! Kako pa govorijo naši škofje, naši katoliški duhovniki? Kadar izpregovore, oznanjajo samo sovraštvo in mržnjo med rodinimi brati in še nikdar se ni prigodilo, da bi med Slovenci kak cerkveni knez oznanjal bratsko ljubezen in se s ponosom, kakor Uccellini, trkal na prsi, rekoč: »Jaz sem Slovenec in Jugoslovčan!« Čas bi že bil, skrajni čas, da bi se v vzorne hrvaške cerkvene kneze, kakršni so škof Uccellini - Tice, ugleдали naši katoliški duhovniki in se tudi ravnali po njih. Toda, bojimo se, da ta čas nam Slovincem ne bo prišel nikoli!

— Trideset kron za pokoro. Kako naši duhovniki zlorabljajo spovednico, dokazuje nam naslednja prigodba: Posesnik iz R. na Dolenjskem je bil pri spovedi. Povedal je vse svoje grehe in ko je bila spoved končana, naložil je župnik dotičnemu posesniku pokoro, rekoč: »Za pokoro plačajte 30 K in mi prinesite denar takoj po maši.« To se je zgodilo nedavno na Dolenjskem! Kmeta dobro poznani poštenjaki in treznega človeka, zato mu verjamem. Pred župnikom ima namreč samo en greh, namreč da je liberalci, in zato ga je hotel župnik kaznovati. Vprašal sem ga, ali je nesel v župnišče denar, in mi je odgovoril: Nisem, ker ni; je pri spovedi dal odvezo.

— Iz sodne službe. Okrajni sodnik in sodni predstojnik v Idriji gosp. Jakob Antloga je premeščen v isti lastnosti v Logatec.

— Dr. Karol Hinterlechner, c. kr. geolog na dunajskem c. kr. dr.

žavnem geološkem zavodu je predaval minoli torkel istotam v elitnem zboru avstrijskih geologov o uspehih svojih študij na Češkem, Moravskem in Zgornjem ter Nižnjem Avstrijskem. Med navzočimi so bili, kakor se nam poroča, rudarstveni glavar in dvorni svetnik Gattner, prof. dvorni svetnik Höfer, zastopniki ministrstva javnih del, dalje ravnatelj geološkega državnega zavoda dvorni svetnik Tietze in mnogi drugi. Po predavanju, ki je trajalo skoro 1 in pol ure, so čestitali zlasti imenovani in mnogi drugi govorniku k njegovim stvarnim podatkom in jasnim zaključkom, ki so za geologijo severozapadnega dela naše monarhije odločilnega pomena. Predavatelj je namreč nastopil in doprinesel stvarne protidokaze proti raznim splošno razširjenim podmenam, ki jih zastopa zlasti dunajska geološka generacija prof. Süssove šole. To dejstvo, serioznost ter znanstvena potencia družbe, v kateri je nastopil naš rojak, obenem z brez pridržka izrečenim priznanjem poklicanih, nepristranskih ter neinteresiranih strokovnjakov so najboljšie merilo za poročanje njegovih znanstvenih uspehov. Kakor je omenil g. govornik sam, izide snov njegovega predavanja tudi v tisku.

— Poročil se je danes gospod dipl. agr. Al. Jamnik, adjunkt c. kr. kmetijske družbe Kranjske, z gospodično Angelico Simon z Vrhnik. Čestitamo!

— Glas iz občinstva. Pišejo nam: Jutri se zaključijo zimski tečaj na tukajšnjih učnih zavodih. Na vseh šolah imajo tridnevne počitnice, samo šola na Ledini ima te tri dni pouk. Čemu to? Več prizadetih staršev.

— Umrla je danes ponoči gospa Marija Blaž, roj. Peterca, vdova po mestnem stražniku, mati lastnice Goriške kleti na Starem trgu v Ljubljani. P. v m.!

— Za gospodinski tečaj v »Mladiki« se išče pomožna učna moč s 40 K mesečno in z vso oskrbo. Reflektira se izrecno na slovensko moč s potrebno in predpisano strokovno izobrazbo. Prošnje se pošiljajo na predsedstvo društva »Mladiki« v roke gospe Franje dr. Tavčarjeve, na Bregu št. 8 v Ljubljani.

Umrl je 10. t. m. v Dobu krojač in posestnik g. Fran Hribar, po domače Bovantinček, zvest pristaša naše stranke, v dobi 74 let. Pokojnik je bil eden tistih redkih mož na deželi, ki se nikdar ni bal tega, kaj bodo »gospodje« v farovžu rekli. Bodi mu blag spomin!

Iz Dobropolj. Kakor znano, je naše ljudstvo do kosti klerikalno, vendar pa bi se polagoma že izpametovalo, če bi bilo v boljših razmerah. Naši ljudje se bavijo s kmetskim in s praščerejo, a še bi ne šlo, ako bi ne bilo toliko delavcev v Ameriki, ki pošiljajo svoje prihranke domov. Minolo leto so v Ameriki razmere poslabšale in zato ni od tam prišlo skoro nič denarja. Tudi letos je veliko pomanjkanje denarja in je to tudi glavni vzrok, da so klerikalni voditelji tako lahko spravili volilce na svojo stran. Za četrtino grenkega ga obrneš kamor hočeš. To smo videli v dnevih volitev. Klerikalni agitatorji so se pehali od volilca do volilca, češ: voli na našo stran, pa ga bomo pili kar se bo dalo. Jaklič sam je krožil od gostilne do gostilne in naročeval pijače rekoč: K vam bodo prišli iz te in te vasi, pa jim dajte piti in jesti kolikor hočejo. Res, nadrilo se jih je po gostilnah, da je bilo kaj. Posebno v Zdenski vasi pri Strahu je bil prav dirindaj. Najbolj vesel je bil ponikovski Markuš. Ta je stopil na stol in držal v eni roki steklenico jeraša, v drugi pa veliko klobaso. Ljudje so zavpili: Zdaj bo zopet eno povedal. Res se je sišal hreščec glas: »Dragi prijatelji! Vsi veste, da smo napačno volili; pa nič zato, samo da ga pijemo.« Od aihola omamljeni revčki so mu seveda ploskali in kričali živjo. Pa še marsikaj lepega bi se dalo povedati n. pr. o tem, kako se je Jaklič oglašil pri ponikovskem kovaču. No, zdaj, ko so volitve že davno končane, se pa gostilničarji praskajo za ušesi, kdo bo plačal ogromno ceho. Jakliča se ne upajo terjati, ker je postal tako imeniten gospod, volilci pa tudi nečejo plačati, češ: kdor je pijačo naročil, naj jo tudi plača. Prav imajo!

Novomeško porotno zasedanje. Prvo to-letno zasedanje novomeške porote je letos izjemoma sklicano že za 16. t. m., torej za ponedeljek. Kakor izvemo, bo to zasedanje trajalo samo dva dni in bo po izredno malo številni porotni slučajev eno najkrajših tekom zadnjih let. Kolikor znano, doslej k že zadnjič omejenim slučajem ni bilo nobenega prirastka.

Vojaška in civilna smetka tekma v Bohinju, ki se bo vršila v nedeljo, dne 15. t. m. v okrožju Črne

prsti, bode velezanimiva. Včeraj se je pričela markacija nad 8—9 km dolge proge in se konstatiralo, da so snežne razmere prav dobre, v višjih legah celo prašni sneg. Vsi tekmovalci se zbiraajo v nedeljo jutraj ob 7. pred hotelom »Triglav« in je skupni odhod na start ob pol 8. jutraj. Danes jutraj se nam brzojavlja iz Bohinjske Bistrice: Tu sneži, sankališče izborna.

Smrt v tujini. Na drugem mestu poročamo, da se je ustrelil v bližnjem gozdu pri Ljubnem 48letni kamnosek Josip Grlic, rodom Kranjc. Novejša poročila vedo, da je bil Grlic doma v okraju Radovljica na Gorenjskem. Našli so ga na neki klopi v gozdu mrtvega s štirimi ranami. Mož se je ustrelil trikrat v prsa in enkrat v glavo. Kaj je dovedlo moža, ki je bil znan kot izredno priden, tren, zanesljiv in vreden delavec do samomora še ni znano.

»Nagnjenje srca«, krasna indijska drama v 4 delih, ki se predvaja jutri v soboto v kinematografu »Ideal« in ki je vzprijeta od Cines-tovarne, bode imela gotovo sijajen uspeh. Da je slika res mojstrsko vzprijeta, jamči nam že ime tovarne, ki je ista, ki je vzprijela »Quo vadis« in »Kleopatra«. — Danes se predvaja zadnji dan velezanimiva slika iz krvave in grozne vojne med Grki in Bolgari »S fotograficnim aparatom na bojišču«. Prihodnji torek »Brez domovine«, krasna ginja ljudska drama v 6 dejanjih. Poleg tega »Čigava je žena«, gluma v 2 dejanjih, v glavni vlogi Moric Prince.

Silovit oče. Predvčerajšnjem zvečer je na Tržaški cesti v hiši št. 24 stanujoči brezposelni ključarski pomočnik Karel Götz zaradi neke malenkosti v zaprtem stanovanju svojo letno hčerko neusmiljeno pretepaval. Deklica je klicala na pomoč. V hiši stanujoče stranke so prihitele zraven in poklicale policijskega stražnika, kateri je deklico rešil iz mučnega položaja. Neusmiljenec se bode moral zagovarjati pred sodiščem.

Nezgoda. Dne 10. t. m. je prevahal 2letni ključarski pomočnik Fr. Nebec z drugimi delavci iz monter-ske delavnice v Toenniesovi tovarni težak železen drog. Pri vzdigovanju droga, je Nebec zadobil take no-tranje poškodbe, da je moral iskati zdravniške pomoči v deželni bolnišnici.

Dama, ki je pozabila na planinskem plesu črn svilnat šal, ga dobi pri slugi v mestnem dekliškem liceju.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 1 korespondent, 1 poslovodja, 1 potnik, 6 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 1 kontoristinja, 6 prodajalk, 4 učenci in 2 učenki. Službe išče: 3 knjigovodje, 2 korespondenta, 6 kontoristov, 4 poslovodji, 2 potnika, 7 skladiščnikov, 10 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov železninske stroke, 12 pomočnikov manufakturne stroke, 15 pomočnikov špecerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 18 kontoristinj, 10 blagajničark, 26 prodajalk, 7 učencev in 5 učenek. Posredovalnica posluje za delodajalce, člane društva, učence in učenke brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Ivan Ušlaker, notarski kandidat v Črnomlju 6 K. Darovali so po 2 K gg. notar Ploj, kavarnar Kvas in notarski kandidat Ušlaker namesto vstopnine k mednarodnemu plesu »Narodne Čitalnice« v Črnomlju. O poroki g. Jos. Masneca in gđ. Celestine Habbetove je prešla C. M. družba dar 10 K, enako vsoto je daroval neimenovan ženin, poročen v Trnovski cerkvi v Ljubljani. G. Ivan Pirtan, revident južne železnice o svoji poroki z gđ. Josipino Rozmanovo je podaril družbi 20 K. Ženini in neveste naj smatrajo to kot svojo narodno dolžnost, da se spomnijo ob svoji poroki s primernimi darovi naše žotske družbe sv. C. in M. — Iv. Komat v Trbovljah je poslal 16 K, kateri je nabral ob godovanju velezasluznega načelnika »Prostovoljnega gasilnega društva« g. Ivana Kramerja z geslom: »Člani gasilnega društva skupaj zbrani — mali dar za družbo smo zbrali, — ker smo pripravljani bližnjemu v pomoč, — smo prišli družbi Ciril Metodovi na pomoč.« — G. D. S. je podaril družbi 10 K mesto venca na grob svojemu svaku pok. g. Fr. Višnjaku, dež. višjesodnemu svetniku v p. — Ga. Ana Letnarjeva je izročila 70 K, katere je prejela od »Učiteljskega društva kamniškega okraja« kot prispe-

vek k nagrobnemu spomeniku pok. g. nadučitelju Lovru Letnarju.

Veselice letošnjega predpusta so prinesle družbi sv. Cirila in Metoda v raznih krajih prav lepih gmotnih prispevkov. Podružnica za »Pivko« je priredila 8. t. m. v St. Petru na Krasu plesno veselico, ki se je obnesla sijajno, ker je vrgla družbi čistih 350 K 01 v. Podružnični odbor se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli do tako lepega uspeha, družba se strinja s to zahvalo prav iskreno in jej dostavlja tudi zahvalo in priznanje podružničnemu odboru.

Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ribnici ima svoj redni občni zbor 17. februarja 1914 ob 8. uri zvečer v prostorih Narodne Čitalnice.

Društvena naznanila.

Razposajeni veseljak Kurent pride letos na pustni torkel na Sokolovo maskarado. Kdor bi rad na svoje oči videl tega brezposelnega in poskočnega mojstra in zaščitnika vseh pravih veseljakov in pustovih godovnikov, pridi na »ples v maskah«, ki bo v gorenjih in spodnjih prostorih Narodnega doma. Ali se bomo vrtili!

Sokol II. vabi svoje članstvo na zabavni večer, ki ga priredi v soboto 14. t. m. ob 8. zvečer pri br. Kavčiču na Privozu. Urejen je vse potrebno, da zabave in smeha ne bo manjkalo, mladini pa bo dana prilika, da se zasuče v lahnem valčku in poskočni polki. Vsak član bo gotovo z veseljem pohitel k tej zabavi, saj bo preživel ta večer v prijatni in nepriljeni sokolski sredi. Delu naj sledi razvedrilo in tega bo nudila ta prizreditev v polni meri, ker je veselje odsek neumorno na delu, da pripravi vsem udeležencem presenečenja. Ker je to edina predpustna zabava Sokola II., naj bo udeležba mnogoštevilna in prostori zasedeni do slednjega kotička. Na svidenje torej v soboto! Člani bratskih društev dobrodošli! Vstopnine ni. Na zdar!

Društvo nižjih mestnih uslužbencev v Ljubljani. Ob priliki 40letnice g. Rusa je vsled neljube pomote izostal v poročilu ime g. Antona Vovkova, ki je tudi sodeloval kot priznan pevec pri slavlju.

Odbor društva za zgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma Sokola II. v Ljubljani naznanja svojim članom in članom tel. društva Sokol II. v Ljubljani, da se vrši III. redni občni zbor v nedeljo, dne 22. t. m. ob 10. dopodne v društveni sobi, Kladezna ulica št. 3, Krakovo. V to svrhu bode sestanek v četrtek, dne 19. t. m. v gostilni pri Vitezu, Breg št. 18. Odbor prosi, da se člani in članice obeh društev sestanka kakor običnega zbora v velikem številu udeležijo. Na zdar!

Prosveta.

Od 15.—24. februarja, zadnje dneve vladanja princa Karnevala, vzpizore se na slovenskem odru samo predpustne burke. V nedeljo popoldne se ponovi narodna igra s petjem in godbo »Deseti brat«, zvečer pa se vrši predstava sijajne burke »Velika repatica« ali »Konec sveta«. Dne 22. februarja se vzpizori znana šaloigra »Pojdimo na Dunaj«, na pustni torkel »Lumpacij Vagabund« ali »Zanikrna trojica«. 26. februarja pa pride na oder krasna drama Gustav Wieda »Stari paviljon«.

Razne stvari.

* Morilec Schmidt. Iz New Yorka poročajo, da je bil obsojen katoliški duhoven Schmidt zaradi umora na smrt. Usmrtili ga bodo koncem meseca marca z električnim tokom.

* Požar v ubožnici. V Helsingforsu je pogorela te dni mestna ubožnica. Pri požaru je pogorelo 5 ubožcev, enega ne morejo najti, več ubožcev pa je težko ranjenih. Kako je nastal ogenj, še ni znano.

* Na Japonskem ni več potresa. Iz Tokija poročajo: Zadnja poročila glede nesrečnega otoka Kagoshima pravijo, da ni več čutili potresnih sunkov. Med preostalim ljudstvom je zavlada velika beda in nevolja, ker je vsled lave ostalo na tisoče ljudi brez doma in strehe.

* Izvršitev panamskega prekopa se bliža hitreje svojemu koncu, kakor so domnevali vodilni inženjerji. Nadinženjer Goethals je rekel, da že sedaj oceanske ladje morejo pluti skozi prekop. — V Culebra prerezu je voda 30 čevljev globoka, tako da more tudi ladja, ki sega jako globoko v vodo, pluti skozi.

* Verska blaznost. Na pokopališču v Ljubnem so aretirali nekega moža, ki se je že več dni in noči klatil po pokopališču in molil za uboge duše v jčaj pred raznimi spomeniki. Zdravniki so dognali, da je mož versko blazen. Preiskava je dognala.

da je neznan spokornik 40letni rudar Albin Eibiser, ki je bil znan kot silno pobožen človek in ki je že deli časa norel.

* **Pravi sneženi mož.** Iz Peabodyja poročajo: Zadet od neke lokomotive, se je v sredo priletil Aleksander Mc. Gregor kotalil kakih 150 čevljev daleč po mokrem snegu ter so ga morali pozneje izkopati iz snežne kepe, v premeru 6 čevljev, ker se je sneg nabral okoli njega v pravcato ogromno kepo. Mož je težko poškodovan ter skoro gotovo ne bo okrevljal.

* **Penzija za matere.** Iz Washingtona poročajo: Demokratični poslanec George C. German namerava vložiti predlog, ki zahteva, da naj se osnuje poseben sistem za pokojnino za matere. Če bi bila predloga sprejeta, bi dobile matere, katere zamorejo dokazati, da se je mož pri delu ponesrečil, 10 dolarjev na mesec. V slučaju, da imajo tri otroke, ki niso stari 18 let, dobijo pa po 15 dolarjev mesečno.

* **Bombni atentat.** V Mikulicini v Vzhodni Galiciji je vrgel kmet Kapitančuk na hišo stavbenega podjetnika Sobelna več bomb, ki so razrušile en del hiše, v katerem pa ni nihče stanoval. Ena bomba je priletela celo v spalnico Sobelna, pa se ni razletela. Kapitančuk je blazen človek, ki je izvršil pred več leti v Lvovu nek umor, bil pa je pred kratkem ravno zaradi blaznosti izpuščen iz ječe in izročil domačemu varstvu.

* **Za delo in kruh.** V Lvovu demonstira že več dni po mestu številna množica brezposelnih delavcev. Včeraj so napadli tri sestradi delavci na trgu prodajalce kruha in drugega peciva in so jim odvzeli vse blago. Policija ni mogla proti njim ničesar opraviti. Delavci so šli nato na dvorišče magistrata, kjer so imeli kratko zborovanje, po katerem so poslali k mestnemu predsedniku poslanca Breiterja s prošnjo, da naj se uvede pomožna akcija za stradajoče brezposelne delavce.

* **Obupen čin očeta.** V Hamburgu je skočila pred kratkem vsled družinskega prepira skozi okno drugega nadstropja na cesto soproga delavca Krasanskoga. Ženo so prepeleli v bolnišnico, kjer je še sedaj. Dobila je težke poškodbe in ni upanja, da bi ozdravela. Obupan mož, ki je obenem brez zaslužka, je pobil včeraj v hipni blaznosti svoje tri otroke in se je nato obesil na okno. Našli so vse štiri mrtve. Žene o zločinu moža še niso obvestili, ker se boj, da bi povzročila ta vest takoj smrt.

* **Žrtve maščevanja zapuščene ljubice.** V cerkvi samostana pri 14 svetnikih v Würzburgu se je pripetil tle dni tragičen slučaj. Pred altar sta stopila novoporočena hišna Himelsteinova in njen ženin Spät. Predno je izvršil pater poročni akt, je začela razgrajati v cerkvi bivša večletna ljubica ženinova in je zmerjala novoporočena, posebno pa nevesto z najrazličnejšimi poskvami. Nevesta je dobila vsled jeze in žalosti srčne krče in se je zgrudila nezavestna na stopnice pred altajem. Odpeljali so jo domov, kjer je še isto noč vsled srčne kapi umrla. Napadalko so aretirali in so jo poslali v isti noči v opazovalnico tamošnje blaznice. Mož se je odpeljal takoj drugo jutro iz mesta, da si poišče drugo službo.

* **Zrakoplovstvo.** Nemci se strašno pehaajo, da bi prvič v Evropi in sploh na svetu glede zrakoplovstva. Kuratorij za nabiranje prispevkov za nemško zrakoplovstvo je razpisal sedaj več nagrad za nemške letalce z namenom, katerega ne skriva, da bi pridobili nemški letalci vse svetovne rekorde v zrakoplovstvu. Posebno piko imajo nemški zrakoplovci na Francoze, ki so očitno prvi in daleč, daleč pred Nemci, ki izgubljajo posebno po žalostni Zeppelinovi eri vedno bolj ugled med znanimi svetovnimi zrakoplovci. * Mladi Bismark, sorodnik bivšega znanega nemškega državnega kancelarja Bismarka, najhujšega sovražnika vseh negermanskih plemen, posebno Slovanov, moža, ki je zasnoval nemški most od Severnega morja do Adrije, je padel pri Šverinu s svojim zrakoplovom iz višine 20 m na tla tako nesrečno, da se mu je stroj popolnoma razbil, mladi Bismark pa je težko poškodovan. * Čez Montblanc je preletel včeraj švicarski zrakoplovec Agenor Parlemin. Dvignil se je v zrak pri Zenevi ob 1. uri 39 min. popoldne, preletel je Montblanc in srečno pristal malo po 4. uri v Courmayeurju, nedaleč od Turina.

* **Konec boja med parobrodniimi družbami.** Nemški listi poročajo z Dunaja, da so dosegla pogajanja trgovskega ministrstva s parobrodniimi družbami glede izseljeniškega vprašanja končen sporazum. Vsled tega sporazuma bodo popravljene

tudi ponudbe, ki sta jih dali avstrijski vladi severni nemški Lloyd in Avstro-Americana. Predložile se bodo vladi nove ponudbe od vseh treh družb z razširjenimi koncesijami črte Hamburg-Amerika. Tozadevna nova pogajanja se prično v 14 dnevih. Severno-atlantska parobrodna pogodba se podaljša za pet let, pogodba glede avstrijskega izseljeniške kontrole se namerava uvesti tako, da bo Avstro-Americana nadzorovala promet in sama vodila zapiske vseh avstrijskih izseljencev vseh parobrodniih družb. Koncesije za potovalne pisarne in za prigradjevalne urade za izseljence se bodo podeljevale samo Avstro-Americani, ki bo vodila pregled izseljencev in tudi inkasirala za druge družbe. Na galski meji se bo uveljavil nov sistem takozvanih zbiralnih postaj. Tudi Canadian Pacific je povabljen, da se pridruži temu sporazumu s pogojem, da se odpove prostovoljno dovoljenim in sedaj zaprtim agenturam. Sploh se bo reorganizirala prodaja parobrodniih voznihih listov in to z ozirom na vse družbe. Edino težkočo, ki pride najbolj v poštev, delajo angleške parobrodne družbe, ki so sedaj po razpustu generalnega Poole popolnoma proste in delajo kar hočejo. Te družbe se tudi ne bodo nikdar zadovoljile s takimi pogoji, posebno ne sedaj, ko so neodvisne.

* **Nova ženska moda in vojaški poveljniki v Budimpešti fml. pl. Fekete.** Nova ženska moda, ki se je uvedla s kratkimi zelo ozkimi lično narezanimi ženskimi krili, ki so posebno pripravna za ples tango, je napravila v zadnjem času gotovim moralistom že strašno veliko preglavico. Čuli in brali smo že različne proteste proti ti novi modi, proti kateri je posebno nastopila cerkev, ki bi imela najrajša bržkotne vse ženske v široki in pripravi kuti. Najnovše pa je, da so ta novodobna ozka in narezana ženska krila spravila iz ravnotežja celo starega najvišjega vojaškega poveljnika cele budimpeštanske garnizije, fml. pl. Fekete, in povzročila, da bo šel zaslužni mož v pokoj. Iz Budimpešte poročajo namreč napol oficijozno sledeče: Poveljnik budimpeštanske garnizije fml. pl. Fekete je odpotoval na trimesečni dopust, iz katerega se bržkotne ne bo več vrnil. Ta mož je pred kratkem prepovedal nositi vsem oficiskim damam narezana krila. Po neki vojaški zabavi se je namreč izrazil proti njemu korni poveljnik Tersztany, da mu ta ozka, narezana ženska krila ne ugajajo. Garnizijski poveljnik pl. Fekete je hotel kornemu poveljniku ustreči in je izdal drugi dan zgoraj navedeno prepoved. Vsled te prepovedi so poveljnika skoro vsi listi strašno napadli. Ob enem ga je pokaral tudi korni poveljnik, češ, da mu je izrekel takrat samo osebno mnenje, ni pa nikdar mislil na tako prepoved. Stari plem. Fekete si je vzel to tako k srcu, da je sklenil pustiti aktivno službo in iti v pokoj.

* **Cerkveni zakon.** Pred več leti sa se sodo ločila zakonska Ivan in Marija Slokar na Dunaju. Kaj je bilo vzrok ločitvi in kdo je ločitev zahteval ni za ta slučaj merodajno, gotovo je le, da se je izselila žena na kmete nekam na Češko, mož pa je ostal na Dunaju v svoji službi. Pred kratkem je vprašal ločeni mož pismeno župnika, v katerega fari je živela njegova ločena žena, kaj je z ženo. Župnik mu je odgovoril, da je njegova žena umrla in da je pokopana na tamošnjem pokopališču. Mož je zahteval nato mrtvaški list, katerega je od župnika tudi dobil, nakar se je drugič oženil. Kmalu nato pa se je zvedelo, da prva njegova žena še ni umrla. Uvedle so se preiskave, ki so dognale, da je res umrla v dotičnem kraju neka Marija Slokar, ki pa ni bila žena tega dunajskega Slokarja, marveč še bržkotne devica in članica Marijine devške družbe, kateri je predsedoval dotični župnik. Župnik je napravil pač gotovo mu neljubo pomoto. Vsled te preiskave se je uvedla sodna obravnava proti drugemu zakonu Slokarju in deželno sodišče dunajsko je drugi zakon Slokarjev razveljavilo, češ, da živi še prva žena. Pač pa je bil Slokar oproščen hudodelstva bigamije, ker je on sklenil drugi zakon v dobri veri in v trdnem prepričanju, da je prva žena mrtva in je predložil pred poroko tudi dotični mrtvaški list. Slokar se je pritožil vsled tega na višje deželno sodišče dunajsko, ki pa je pritožbo zavrnilo z razlogom, da sodišča ne briga, če se je oženil pritožnik na napačni mrtvaški list prve žene, ki ga je dobil od župnika, marveč je zanj edino merodajno dejstvo, da prva žena še živi, vsled česar je drugi zakon neveljaven.

* **Protialkoholno gibanje in cerkev.** V zadnjem času se je zopet zelo oživilo protialkoholno gibanje, katere posebno podpira katoliška cerkev. Kot prvobojevnik proti alkoholu je zaslovel v zadnjem času posebno neki nemški pater Elpidius, ki hodi po mestih kot apostol tega gibanja in prireja javna predavanja. Te dni se mudi ta mož, ki se je predstavil že večkrat kot kmetski strah, ki pa baže ni nevaren, v Gradcu, kjer je imel že tudi več predavanj. Baže je mož jako ugledna oseba, simpatičen človek in zelo dobro naučen govornik, ki skoro konkurira z znanim pridigarjem Abrahamom di Santa Clara, katerega pa seveda še ni dosegel. Pri zadnjem predavanju, katero je priredil ta apostol proti alkoholu za srednje in višješolce v Gradcu, in katerega se je udeležilo tudi več ravnateljev, profesorjev in posebno katehetov, so poslali dijaki po predavanju patru listke z raznimi vprašanji in sicer vsled njegovega poziva po oficijelnem predavanju. Med raznimi vprašanji na patra Elpidija so bili posebno značilni listki z naslednjimi vprašanji: Kanaanska ženitev, pri kateri je napravil Kristus kot povabljen gost, prvi čudež in je spremenil na željo svoje matere Marije, brezmadežne device, vodo v vino, ker je zmanjkalo svatom vina in so hoteli ti zapustiti družbo, ker niso marali piti vode, dasi je bila iz dobrega vodnjaka. Zadnja večerja. Kristus je blagoslovil kelih z vinom in spremenil vino v kri. Cerkvena, posebno klosterska podjetja, ki se bavijo z varenjem pive, ki je priznana jako dobro, z vinorejo, izborne samostanske kleti, katere je posebno natančno revidiral cesar Jožef, in klosterske žganjarne in kardinalske in škofovske vinske kleti, ki so tudi na jako dobrem glasu. Pater Elpidius je odgovarjal na ta in podobna druga vprašanja humoristično in je dosegel splošno odobravanje.

proti Rusinom v Marmaroš Sihotu razglašena 27. t. m.

Izpremembe v ruskem kabinetu.

Petrograd, 13. februarja. Car je imenoval bivšega člana državnega sveta Goremykina zopet za ministrskega predsednika. Ali bosta odstopila tudi Kokovčeva pristaša vojni minister Suhomlinov in zunanji minister Sazanov, še ni gotovo. Če se to zgodi, velja za najresnejšega kandidata za zunanjega ministra dosedanji ruski poslanik v Belgradu, Hartvig. Car je poslal Kokovčevu zelo laskavo pismo, v katerem hvali njegove finančne zmožnosti ter ga imenuje za grofa. V dekretu na novega finančnega ministra Barka poudarja car neobhodno potrebo radikalnih reform v finančni upravi, zlasti v kreditnem združenstvu in v narodnem gospodarstvu sploh.

Petrograd, 13. februarja. Car je sprejel včeraj po svojih ljubezenskih aferah znanega naučnega ministra v daljši avdijenci, nakar je ta takoj podal svojo demisijo, ki jo bo car tudi sprejel.

Petrograd, 13. februarja. Imenovanje Goremykina za ministrskega predsednika je bilo za liberalne kroge in zlasti za narodnosti veliko presenetenje, ker je Goremykin znan kot hud reakcionar, ki je bil kot notranji minister glavni krivec ruske revolucije. Boje se, da bo Goremykin nadaljeval svoje nekdanje postopanje proti dumi in proti ustavi tudi kot ministrski predsednik in da bo odpravil vse koncesije, ki jih je dovolila dosedanja vlada Poljakom in drugim narodnostim.

Berolin.

Berolin, 13. februarja. Mestni svet je sklenil dati 300.000 mark brezobrestnega posojila za one prebivalce, ki so prišli vsled gospodarske krize v revščino.

Angleška.

London, 13. februarja. V angleškem parlamentu se nadaljuje debata o Homerule. Včerajšnja seja je bila zelo burna.

London, 13. februarja. Uradno se razglša imenovanje Johna Burna za trgovskega ministra.

Dogodki na Balkanu.

Balkanski kongres.

Petrograd, 13. februarja. »Rječ« poroča, da se bo sestal v kratkem v Belgradu ali v Atenah kongres balkanskih držav, katerega se bo udeležila tudi Črna gora.

Albanija.

Dunaj, 13. februarja. Princ Wied je došel danes zjutraj na Dunaj, kjer je bil sprejet na kolodvoru od odposlancev zunanjega ministrstva. Zvečer ga sprejme cesar v avdijenci.

Dunaj, 13. februarja. Cesar je podelil princu Wiedu veliki križec Štefanovega reda.

Dunaj, 13. februarja. Albanska korespondenca poroča, da bo albanska deputacija, ki bo ponudila princu Wiedu albanski prestol, istočasno pozvala princa, da naj takoj sprejme kraljevski naslov, češ, da pojma »knez« v Albaniji sploh ne poznajo in tudi albanski jezik nima za ta pojem primerne izraza.

Rim, 13. februarja. Esad paša z albanske deputacije je došel v Bari in je na potu v Rim, od koder potuje naprej v Nemčijo.

Srbija in Črna gora.

Cetinje, 13. februarja. Vprašanje ureditve razmerja med Srbijo in Črno goro se živahno diskutira. Govori se, da bo prišlo to vprašanje celo v črnogorski skupščini na razgovor in da bodo stavili nekateri poslanci predlog na unijo s Srbijo. Vlada bo podala tozadevno izjavo ter naglašala, da bo šla Črna gora vedno v vseh narodnih vprašanjih, ki se tičejo obeh držav, roko v roki s Srbijo. Črna gora bo samo napram Srbiji črnogorska, napram inozemstvu pa hoče biti skoz in skoz srbska.

Bogarska.

Sofija, 13. februarja. Notranji minister je izdal cirkular, ki prepoveduje prirejanje meetingov in političnih shodov pod milim nebom in prepoveduje nositi orožje. Opozicija je proti temu cirkularu izdala drug cirkular, ki pozivlja volilce, da naj se ne brigajo za vladne naredbe, ker vlada ni imenovana od zbornice, marveč od kralja.

Balkanaska carinska zveza.

Solon, 13. februarja. Bančni in trgovski krogi govore z vso gotovostjo o grško-srbsko-romunskih pogajanjih glede carinske zveze vseh treh držav, kateri bi se pridružila tudi Črna gora.

Bolgarsko-turška zveza.

Petrograd, 13. februarja. Večerni list »Novoje Vremja« poroča o vojaški konvenciji med Bolgarsko in Turčijo sledeče podrobnosti: Konvencija je bila podpisana 12. januarja

ter se zavežeta obe državi varovati medsebojne interese in sedanje meje obeh držav. Če bi bila ena teh držav napadena od dveh drugih držav, pomenu to za drugo državo casus belli. Če zmagata, se razdeli pridobljeno ozemlje po razmerju doseženih vojnihih uspehov.

Grška.

Atene, 13. februarja. »Nea Imera« izve baže iz zanesljivega vira, da hoče grška vlada kupiti velike vojne ladje, tako da si ohrani nadvlado v Egejskem morju.

Demarša veleposlanikov v Carigradu.

Carigrad, 13. februarja. Kakor zatrjujejo v diplomatskih krogih, so dobili vsi poslaniki, razen angleškega instrukcije za demaršo v Carigradu in Atenah o vprašanju Egejskih otokov. Angleški veleposlanik pričakuje navodil v par dnevih. Zatrjuje se, da bo nota velesil vsebovala samo zahteve velesil, ne bo pa podpisala teh zahtev z nikakršnimi grožnjami in ne bo naznanjala korakov, s katerimi bi se te zahteve realizirale.

Umrlí so v Ljubljani:

Dne 11. februarja: Marija Kosec, žena usnjarskega delavca, 75 let, Sv. Petra cesta 36. — Marija Selan, renjka, 2 leti, Strelška ulica 15.

Dne 12. februarja: Stanko Šegatin, čevljarjev sin, 4 mesece, Jeranova ulica 5. — Helena Keršič, žena zidarskega pomočnika, 50 let, Konjušna ulica 1. — Frančiška Praznik, zasebnica, 64 let, Cesta v mestni log 21. — Josip Antonin, delavec, 61 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnici:

Dne 10. februarja: Fran Renko, rejenc, 5 dni.

Dne 11. februarja: Janez Langenwaller, kajzar, 38 let.

Dne 12. februarja: Florijan Plevel, prosjak, 73 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ali veliko sedite? Sedežne poloke iz nalašč v ta namen pripravljene klobučevine popolnoma zabranijo odrgnenje in ono nevesno svetlikanje hlače in kril. Prijetno, udobno in zdravo sedenje! Pozor trpin! na hemoroidah! Prospekt pošlje na zahtevo: Anton Obreza, tapetnik v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 1. (3578)

Vsakem brivcu pošljem zastoni pa nefrankovano — po naročilu tvornice za lysoform, dva ali štiri elegantna, pozlačena desinfekcijska aparata in zraven spadajoče table. Samo poštnino (70 vin.) plača prejemnik. Kemik Hubmann, Dunaj, XX., Petraschgasse 4.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 11. februarja 1914.

Naložbeni papirji.

4% majeva renta 83 80 84—
4 2/2% srebrna renta 88— 88 20
4% avstr. krona renta 84— 84 20
4% ogr. krona renta 83 45 83 65
4% kranjsko dež. posojilo — 89—
4% k. o. češke dež. banke 88 25 89 25

Srečke.

Srečke iz l. 1860 1/2 435— 445—
" 1864 680— 690—
" tiske 292 50 302 50
" zemeljske I. izdaje 282 70 292 50
" II. 242 75 252 75
" ogrske hipotečne 229 75 237 75
" dun. komunne 470— 480—
" avstr. kreditne 483— 493—
" ljubljanske 61— 65—
" avstr. rdeč. križa 51— 55—
" ogr. 31 75 35 75
" bazilika 27 25 32 25
" turške 225 50 228 50

Dolanci.

Ljubljanske kreditne banke 407— 408—
Avstr. kreditne zavoda 643— 644—
Dunajske bančne družbe 534 50 535 50
Južne železnice 105 55 106 55
Državne železnice 718 60 719 60
Alpine-Montan 832 25 833 25
Češke sladkorne družbe 328— 329—
Živnostenske banke 282— 283—

Valute.

Cekini 11 39 11 43
Marke 117 45 117 65
Franki 95 25 95 45
Lire 94 95 95 15
Rubli 253— 254—

Meteorološko poročilo.

Vreme nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Čas opazovanja Stanje barometra v mm Temperatura Vetrovi Nebo

12. 2. pop. 739 6 —21 sl. vzjvz oblačno
" 9. zv. 739 1 —28 sl. svzh. megla
13. 7. zv. 738 3 —14 sl. sever oblačno

Srednja včerajšnja temperatura —20°, norm. —05°. Padavina v 24 urah mm 0,0.

Službo natakarice

18-letna mladenka iz boljše hiše.
Ponudbe se prosi pod „Belija hiša“, poštno ležajo Ljubljana, glavna pošta. 589

Prodaja se okrog tisoč različnih

rabljenih steklenic

ter popolno nova 8 m dolga steklena stena. Vprašanje pod „Steklenica 596“ na upravnishvo »Slov. Naroda«.

Izumitelji.

Kdor želi svoj izum izkoristiti, naj se javi pod šifro „Fortuna 100/588“ na upravnishvo »Slov. Naroda«. 588

Učenec

ključavničarske ali kleparske obrti, ki dovrši v kratkem svojo učno dobo, lahko takoj vstopi kot volonter v elektrarno Jos. Kogovška nasled. v Idriji, da se nadalje izobrazi v električni stroki. Prednost imajo domačini. 612

Spreten

organizacijski uradnik

se išče za veliko tuzemsko življensko zavarovalnico. Mora tudi samostojno akvirirati. Ponudbe z navedbo plače pod „Pensionsfähig“ na anončno ekspedicijo Jos. Heuberger, Gradec, Herrengasse št. 1. 595

Kavarna

brez konkurence, z gostilniško koncepcijo, se odda v večjem industrijskem trgu, kjer so c. kr. uradi, z lepim, velikim lokalom, kegljiščem, vrtom itd.

Ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda pod „Kavarna 597“.

Domači plesni venček

se vrši 607

v soboto, dne 14. februarja

v vseh restavracijskih prostorih hotela „Lloyd“

na kojega se cenj. občinstvo najljubše vabi.

Začetek ob 8. uri. Vstopnina 60 vin.

Sidro-Syrup. Sarsaparillae compo.
Čistilo krvi. Steklenica K 3.60 in 7.50.

Sidro-Liniment. Capsici compo.
Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller
Bolečine olajšuje mazilo za prehlajenje, revmatizem, trganje po udih, itd.
Steklénica K — 80, 1.40, 2.—

Sidro-žvepleno-mazilo.
Zelo olajšuje pri lišaju, solnem teku, itd.
Lonček K 1.—

Dobi se skoro v vsaki apoteki ali pa direktno v
Dr. Richter-jevi apoteki „pri zlatem levu“, Praga I, Elisabethstrasse 5.

Razglednice
umetniške,
in
pokrajinske
se dobe vedno
v veliki izbiri v
„Narodni knjigarni“
Prešernova ulica 7.

Svarilo.

Svarim vsakogar, mojemu sinu Ivanu Starki dati denar ali denarno vrednost, ker jaz zdaj nisem plačnica.
Ana Starki,
posestnica v Sevnici.

616

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzpetju
Iv. Bonač v Ljubljani.
Cena slike 8 kron. 372

Šolske potrebščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v
„Narodni knjigarni“
Prešernova ulica št. 7.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana inžni kolodvor.

Odhod.

6-54 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) (direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.)

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osební vlak na Skofje Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

1-30 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-40 popoldne. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-45 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-01 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trzica, Kranja.

8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osební vlak iz Trzica, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenice, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-33 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trzica, Jesenice, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trzica, Kranja.

5-51 zvečer. Brzovlak iz Jesenice z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-16 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trzica, Jesenice, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

9-00 zvečer. Osební vlak iz Jesenice, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

9-16 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trzica, Jesenice, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-32, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-13, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Prevara ali sugestija?

Občinstvu že več let ponujajo ustne vode, prav lepo parfimirane. Občinstvo jih rabi in označuje za prav dobre, ker imajo prav dober okus, ne da bi premislilo, ako imajo tudi kako zdravilno vrednost. Ako bi o tem premisljevalo, bi ne polagalo glavne vrednosti na okus, nego na razkužujoče sestavine. — Tudi ni vse eno, ako ustna voda neprijetni vonj prekrije, ali če ga resnično odstrani. Dobra in učinkovita ustna voda naj ne parfumi samo, nego naj tudi vse snovi kisanja in nalezovanja uniči, neprijetni vonj odstrani in vendar osvežuje.

Po teh načelih je sestavljen lysoform s poprovo meto. Lysoform s poprovo meto po znanstvenih raziskavah tudi doslej kot najboljša ustna voda po učinku šestkrat prekaša. Beli zob! Ker za kazarec ustne vode rabimo samo 10 kapljic lysoforma s poprovo meto, izhajamo z eno pršno steklenico polne tri mesece. Izredno ceno in izdatno.

Originalna pršna steklenica lysoforma s poprovo meto stane K 1.60 po vseh lekarnah in drogerijah.

Zanimivo knjigo »Kaj je higijena?« Vam pošlje gratis in franko A. C. Hubmann, referent Lysoformwerke, Dunaj XX Petraschgasse 4.

V zavodih za pljučna zdravljenja
Med temi v Davos, Arosa, Merano, Arona itd.
je **SIROLIN "Roche"**
ki dobro obneza grlo v stiski rabi SIROLIN "Roche" olajša in odpravi obolenja dihal v primeru kratkega diha.

Je jako sladen, tek prousočujoč in učinkuje zelo ugodno na splošni počitek.

Zanimivo je K. 4. — se dobi v vseh lekarnah.

Sprejmeta se takoj

gospodična

stara nad 30 let, večša slov. in nemškega jezika v govoru in pisavi ter knjigovodstva. Dalje

spretnega mesarskega pomočnika

ki zna dobro sekati in je vaje tudi kupčije.

Naslov pove upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod „Stev. 582“.

Greh in smeh...

Zabeljene in osoljene kratkočasnice.

Brez dovoljenja knezoškofjskega ordinarijata izdal
Tinček Hudaklin.

„Cena 1 krono, s pošto 1 krono 10 vinarjev.“

Narodna knjigarna v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Nič ne pomaga!

Vse vpitje je glas vpljočega v puščavi. Ker prave angleške

gramofone in originalne gramofonske plošče

dobite iz prve roke

edino v moji trgovini.

Caruso, Slezak, Demuth, Battistini, Selma Kurz in drugi svetovni pevci po vsaki dan v moji prodajalni

Sedna ulica 5, poleg c. kr. dež. sodnije.

Poslušanje popelnoma brezplačno.

A. Rasberger, Ljubljana.

Glavni zastopnik: The Gramophone Co. Limited, London, Avstrijske gramofonske družbe na Dunaju, Homophon Company Berlin.

Velike godbene automate vedno v zalogi.

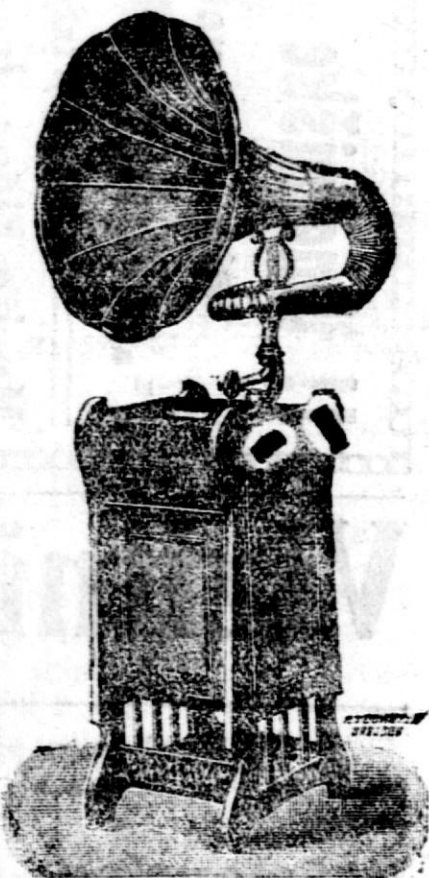
NOVOST! Samograjajoči klavir z navijanjem na pero. NOVOST!

Od dobrega najboljši!

3513

Lastna delavnica za popravila.

Ceniki franco;

RAZGLAS.

Občni zbor

Glavne posojilnice r. z. z. n. z. v konkurzu v Ljubljani

se vrši

v nedeljo, dne 22. februarja 1914, ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“.

Vablje se vsi zadržniki.

Dnevni red:

1. Poročilo o splošnem položaju in o stanju poravnalne akcije med upniki in zadržniki.
2. Poročilo o ustanovitvi nove zadruge z omejenim jamstvom.
3. Popolnitev likvidacijskega odbora.
4. Slučajnosti.

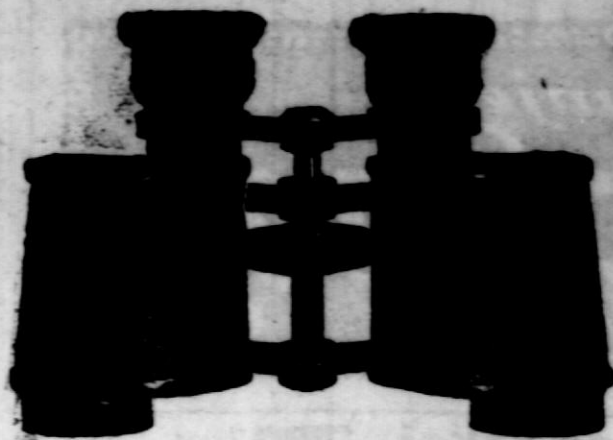
Občni zbor sklepa veljavno, če je zastopan najmanj deseti del na deleže vplačanega kapitala.

Za slučaj, da bi bil na 10. uro sklican občni zbor nesklepčen, se do- loča drugi občni zbor z istim dnevnim redom na isti dan ob 11. uri dopoldne na istem prostoru, ki sklepa veljavno brez ozira na število navzočih zadržnikov in vplačani kapital.

617

V Ljubljani, dne 12. februarja 1914.

Likvidacijski odbor Glavne posojilnice r. z. z. n. z. v Ljubljani

Prigovora se kot strokovnjak

Zahtevajte K. JURMAN = cenik =

optik - specialist, optični zavod z električnim obratom.

Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno očala in Vas strokovnjaško postreže.

Nova stekla za daleč in blizino, važno za dalekovidne.

Jugoslovanska zavarovalna družba za življenje in požar išče zanesljive in agilne

akviziterje.

Oferte je treba poslati na naslov: „Jugoslovan“, poštni predal 50, Ljubljana.

Trgovskega sotrudnika

in učenca

sprejme trgovina z mešanim blagom

Oton Homan v Radovljici.

555

!! Umetniške razglednice !!

Priznana vedno novosti.

.. Pisemski papir ..

v največji izbori priporoča

Marija Tičar, trgovina papirja itd.

Ljubljana, sv. Petra cesta 26.

Na deželo se pošilja na izbiro. 4063

družbe Liebig so vsled svoje velike vsebine najboljše mesnega izvlečka pripravne ne samo za takojšnje napravljenje fine goveje juhe, nego tudi za izboljšanje in okrepitev juh in omak, sočivja itd.

16⁵⁰

12⁵⁰

Kvalitativno najfinejšo in nogam najbolj priležno obutev za dame in gospode.

Frave ruske galoše gamače i. t. d. priporoča

Anglo zaloga čevljev Anton Novak, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.

Gospodična

za trgovino z mešanim blagom, k znatraži kakor tudi v nemščini vodi navadno knjigovodstvo in govori slovensko in nemško, se sprejme.

Vstop lahko takoj.

Umetni mlin Weiss Bela

Belatinci, Ogrsko.

Posojila

dovoljuje svojim članom življenjskega od dela in sicer: aktivnim uradnikom vseh kategorij, profesorjem, učiteljem itd., katerih neobremenjena službina znaša najmanj K 300 —, kakor tudi penzionistom — pokojnikom najmanj letno K 1400 —, proti za znanbi na službino, oziroma pokojnino in proti primernemu poročstvu pod najugodnejšimi pogoji na 5—30letno amortizacijsko dobo 249

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi, katere generalni zastop v Ljubljani, Gosposka ul. 12 daje nemudoma in brezpl. potrebna pojasnila.

Ali je dobiti točno in neškodljivo učinkujočega sredstva proti

meški oslabelosti?

Velezanim opis o presenetljivem razkritju nemškega potovalca po Afriki (pripadajo tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za poštino v zaprtem dvojnem pismu brez natiska dr. med.

H. Seemann, Sommerfeld 83, (Ffo.)

Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vse mogoče (aparate, krogljice, metode, praške takozvane ojačila itd.), mi bodo po prečitjanju mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksemplarov. 4563

Vizitnice v elegantni obliki priporoča **Narodna tiskarna.**

V konkurzu protokolirane tvrdke Ivan Tomšič v Ilir. Bistrici proda se vsa zaloga v celoti očetinim potom najboljšemu ponudniku. Zaloga obstoja

iz železnine, več sto vreč koruze in moke, špecerijskega in galanterijskega blaga itd.

ter ima skupno inventurno vrednost 21.514 K 56.

Pismene ponudbe z vadijem 1000 K poslati je najdalje

do 25. svečana 1914

oskrbniku konkurzne mase.

Ponudniki so vezani na svojo ponudbo do 4. marca 1914; dotlej se jim bo naznanilo, da li se je sprejela njihova ponudba. Konkurnza masa pridržuje si pravico zavrniti posamezne ponudbe brez navedbe vzrokov.

Kupec ima položiti celo kupnino v roki upravitelja konkurzne mase takoj, ko se mu naznani, da se je njega ponudba sprejela, ter mora ob enem s položitvijo kupnine prevzeti in odstraniti vso zalogo. V slučaju nepopoljne ali prepozne spolnitve zapade vadij 1000 K v prid mase in se bo z zalogo zopet razpolagalo.

Inventurni zapisnik in zaloga sta v uradnih urah na ogled do 25. svečana 1914.

Oskrbiništvo konkurzne mase ne prevzame nobenega jamstva za kakovost ali množino zaloge po inventurnem zapisniku.

Dr. Alojzij Žnidarič,

c. kr. notar v Ilirski Bistrici kot upravitelj konkurzne mase.

??? KDOR RABI ???

bencin motorje, elektromotorje, pluge in brane, brzoparnike, kosilnice in druge stroje za kmetije, stroje za reko-delce in razno orodje, stiskalnice za sadje in seno, mlatilnice in slamo-rezalnice,

naj se obrne na najstarejšo, širom cele Kranjske, Štajerske in Primorske dobro znano tvrdko in razpošiljalnico poljedelskih strojev

Fr. Stupica

v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 1.

Dobra postrežba je vsakomur na-jamčena. Najbolje cenjeni in najboljše stroji, čisti in preprosti.

Pozor!

50.000 parov čevljev.

4 pari čevljev samo 8 K frko.

Ker je več velikih tvornic ustavilo plačila so me poverili, naj velik odstavek čevljev mnogo pod izdelovalnimi stroški spravim v denar. Prodajam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove, usnje rjavo ali črno, galoš z zbitimi podplati, veleelegantni, najnovejša oblika, velikost po številkah. Vsi 4 pari samo 8 K. Razpošiljanje po povzetju. 598

S. Urbach, izvoz čevljev, Krakov št 61. Zamena dovoljena, tudi denar nazaj.

Original plošče „Gramofon angel“ preje K 4—, sedaj K 3—

Original plošče „Zvončica“ preje K 250, sedaj K 2—

Tvorniška zaloga avtomatov gramofonov in plošč

Plošče od K 1-30 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Zastopnik največjih tvornic in inozemstva: Pionier, Columbia, Grammo, Edison, Zenophon, Avon, gram. dr. „Angel“ itd. itd. Nad 20.000 plošč v zalogi.

Specialne plošče najslavnejših opernih pevcev in pev: Caruso, Szelezak, Naval, Demuth, Battistini, Arnoldson, Destin, Selma Kurz itd. Vse popravila izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Pri večjem odjemu popust. Ceniki brezplačno.

C. kr. ministrstvo za domobranstvo na Dunaju.

Departement 12, št. 160 ex 1914.

Razglas

glede dobave avstrijskih materialnih vrst za c. kr. domobranstvo

Ministrstvo za domobranstvo namerava dobavo različnih artiljerijskih materialnih in opremljenih vrst za leto 1914 si zagotoviti potom splošne konkurence in s tem javno pozivlja na vložitev pismenih ponudb, ki so najpozneje 19. februarja 1914 ob 10. dopoldne vložiti pri imenovanem ministrstvu (vložni zapisnik).

Na to dobavo nanašajoči se razglas, iz katerega se lahko povzame vrsta in število predmetov, ki jih je dobiti, je bil že v polnem obsegu priobčen v »Slovenskem Narodu« št. 34 od 12. februarja 1914.

NA DUNAJU, januarja 1914.

Od c. kr. ministrstva za domobranstvo.

Avstr. amerikan. = zaloga čevljev = Prošernova ul. 52.

12⁵⁰

16⁵⁰

Naši čevlji po kakovosti, :: priljubljenosti in eleganci :: prebese vsako konkurenco.